

PELASTUSOPISTO

2017

Alipäällystön koulutusohjelma Opetussuunnitelma 60op

Alipäällystökurssit 43 -45

Koulutusjohtaja

Hyväksytty:

2.3.2017

Sisältö

1. ALIPÄÄLLYSTÖN AMMATTIKUVA	3
2. ALIPÄÄLLYSTÖTUTKINNON TAVOITTEET	4
2.1. OPINTOJEN AMMATILLINEN ARVOPERUSTA	4
2.2. ALIPÄÄLLYSTÖTUTKINNON ASEMA JA TEHTÄVÄT PELASTUSTOIMEN TUTKINTOTAVOITTEISEN KOULUTUKSEN JÄRJESTELMÄSSÄ	4
2.3. ALIPÄÄLLYSTÖTUTKINNON TAVOITTEET	5
3. OPETUSSUUNNITELMAN KÄSITTEISTÖ	7
3.1. OSAAMISPERUSTEINEN TAVOITTEENASETTELU	9
4. OPISKELUMENETELMÄT ALIPÄÄLLYSTÖN KOULUTUSOHJELMASSA	10
5. ALIPÄÄLLYSTÖTUTKINNON LUKUSUUNNITELMA	11
6. ALIPÄÄLLYSTÖN KOULUTUSOHJELMAN OPINTOJAKSOT	13
6.1. TULEVAISUUTEEN KATSOVA OMAN AMMATTITAITONS UUDISTAJA	13
6.1.1. Johdatus alipäälystöpintoihin 1 op.....	13
6.1.2. Viestintätaitojen perusteet 2 op	14
6.1.3. Oman johtajuuden kehittäminen 2 op.....	16
6.1.4. Koulutustaito 7 op.....	17
6.2. KEHITTYVÄ ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISIJÄ	19
6.2.1. Rakennusten paloturvallisuus 5 op	19
6.2.2. Valvonta ja turvallisuusviestintä 6 op	23
6.3. TEHOKAS PELASTUSTOIMINNAN JOHTAJA	27
6.3.1. Vaaralliset aineet 4 op.....	27
6.3.2. Sammutus- ja pelastustekniikka 3 op.....	29
6.3.3. Palofysiikka 2 op.....	31
6.3.4. Pelastustoiminnan johtamisen perusteet 2 op	33
6.3.5. Pelastusryhmän johtaminen 5 op	34
6.3.6. Pelastusjoukkueen johtaminen 2 op.....	36
6.3.7. Suuret pelastusmuodostelmat ja viranomaisyhteistyö 1 op.....	38
6.3.8. Riskienhallinta ja varautuminen 3 op.....	39
6.3.9. Ensihoito 3 op.....	41
6.3.10. Liikuntakasvatus 3 op	43
6.4. HENKILÖSTÖNSÄ TYÖVIREYTTÄ YLLÄPITÄVÄ HENKILÖSTÖ-JOHTAJA	45
6.4.1. Henkilöstöjohtaminen 2 op.....	45
6.4.1. Pelastustoimen hallinto 3 op.....	46
6.4.2. Kehittämishanke 4 op.....	48
7. OPINTOJA KOSKEVIA OHJEITA	50
7.1. SUORITUSTAVAT	50
7.1.1. Kokeiden järjestäminen alipäälystökoulutuksessa	50
7.1.2. Opintojakson arvosanan korottaminen	50
7.1.3. Hylätyn suorituksen uusiminen	51
7.1.4. Opintosuorituksen hylkääminen plagiointi- ja vilppitapauksessa	51
7.1.5. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä opintojen hyväksilukeminen	51
7.2. OPINTOSUORITUSTEN ARVIOINTI JA REKISTERÖINTI	52
7.3. OIKAISUVAATIMUS	52

1. Alipäällystön ammattikuva

Pelastuslaitosten perustehtävät ovat onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminta sekä väestönsuojelu. Alipäällystön työssä keskeiset ammattiroolit ovat työvuoron esimies, henkilöstöjohtaja, pelastustoiminnan johtaja, palomies-sairaankuljettajien sekä vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön koulutusharjoitusten suunnittelija ja kouluttaja, turvallisuustarkastaja, turvallisuuskouluttaja sekä pienen paloaseman päällikkö. Osaaminen perustuu ammatilliseen sisältöosaamiseen sekä hyvään johtamistaitoon.

Henkilöstön koulutustason noustessa esimiesten työnjohdollisiin valmiuksiin suuntautuu laadullisesti uudenlaisia osaamisodotuksia ja johtamisosaamisessa korostuvat myös hyvät työyhteisö- ja vuorovaikutustaidot. Hyvä työilmapiiri ja henkilöstön työmotivaatio antavat perustan myös miehistön osaamisen rakentamiselle ja tehokkaalle käytölle. Urasuunnittelun merkitys korostuu. Esimies on toimintakulttuuriaan kehittävässä pelastuslaitoksessa työyhteisönsä valmentaja, joka vastaa pelastustoimen arvojen ja ammatillisuuden jatkuvasta kehityksestä.

Alipäällystö johtaa asemapalvelua sekä vastaa asemahallinnon suunnittelusta ja järjestämisestä. Alueellisessa pelastustoimessa henkilöstöhallintoa onkin siirretty yhä enemmän alipäällystön tehtäväksi, jolloin henkilöstöjohtamisen osaamistarve korostuu yhä enemmän operatiivisen johtamisen hallinnan rinnalla. Alipäällystö voi toimia myös palo- tai pelastusaseman päällikkönä sekä pelastuslaitoksen toimi- tai toiminta-alueen vastuullisissa pelastustoiminnan, riskienhallinnan ja varautumisen erityistehtävissä.

Alipäällystö suunnittelee ja johtaa työvuoronsa toimintavalmiuden säilyttämiseen ja osaamisen kehittämiseen tähtäävän sisäisen koulutuksen. Hän osallistuu sopimuspalokuntien henkilöstön kouluttamiseen. Erityisesti koulutussuunnitteluosaaminen korostuu alipäällystön työssä. Koulutussuunnittelu on väline, jolla esimies jalkauttaa turvallisuuskulttuuria yhteiskuntaan ja kasvattaa työyhteisönsä ammatillisia valmiuksia. Alipäällystötutkinnon suorittaneet kehittävät kouluttajan taitojaan jatkuvasti turvallisuuskoulutustyössään.

Alipäällystö vastaa miehistön tekemästä työstä onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja osallistuu myös näihin toimintoihin. Pelastuslaissa painotetaan onnettomuuksien ehkäisyssä entistä enemmän toiminnan vaikuttavuutta ja laatua määrällisten suoritusten ohella. Kansalaisten omatoimisen varautumisen ohjaaminen ja koulutus ovat pelastustoimen vastuulla.

Pelastustoiminnassa alipäällystö johtaa pääsääntöisesti pelastusyksikköä, mutta myös suurempia muodostelmia niin kauan, kunnes päällystöviranhaltija ottaa johtovastuun. Pelastusviranomaiset ovat tarkastelleet onnettomuuksien vasteita, mikä on johtanut siihen, että alipäällystö useissa tilanteissa hoitaa sellaisia tehtäviä, jotka aiemmin olivat päällystön hoidettavana.

Alueellisesti alipäällystön työnkuva ja tehtävät saattavat poiketa huomattavastikin toisistaan. Opetussuunnitelmaan on koottu se ydinaines, jonka hallinta on alipäällystötason tehtävissä välttämätöntä ja jonka perustalle opiskelija voi rakentaa omaa ammatillista osaamistaan sen mukaan kuin hänen urakehityksensä sitä edellyttää. Jokaisen alipäällystötutkinnon suorittaneen on ymmärrettävä ja tunnettava oma vastuunsa itsensä jatkuvasta kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä myös tutkinnon suorittamisen jälkeen.

2. Alipäällystötutkinnon tavoitteet

2.1. Opintojen ammatillinen arvoperusta

Pelastuslaitokset tarvitsevat työntekijöitä, joilla on taidot ja tahto oppia jatkuvasti ja näin valmiudet uudistaa omaa ammatillista osaamistaan. Ammattitaidolla ymmärretään yhä useammin laaja-alaisen työ- ja toimintakokonaisuuksien hallintaa. Laaja-alaisen osaamisen rinnalla edellytetään usein myös vahvaa erityisosaamista sekä henkilökohtaista sitoutumista itsensä, työn ja ammatin kehittämiseen. Organisaatiot madaltuvat ja päätöksenteko - haasteellisesti - hajautuu. Asiantuntijavastuut korostuvat.

Ammatillinen kasvu ja kehittyminen ovat jatkuva oman osaamisen oppimisprosessi: ammatin tieto- ja taitoperustan kehittämisen ohella on tärkeää kyetä myös uskomusten, asenteiden ja arvojen muutokseen ja tietoisuuden avartamiseen.

Vahvan ammatillisen perustan lisäksi työelämässä tarvitaan yhä useammin prosessityyppisiä, teknis-ammattillisesta osaamisesta riippumattomia yleisiä toimintavalmiuksia, esimerkiksi

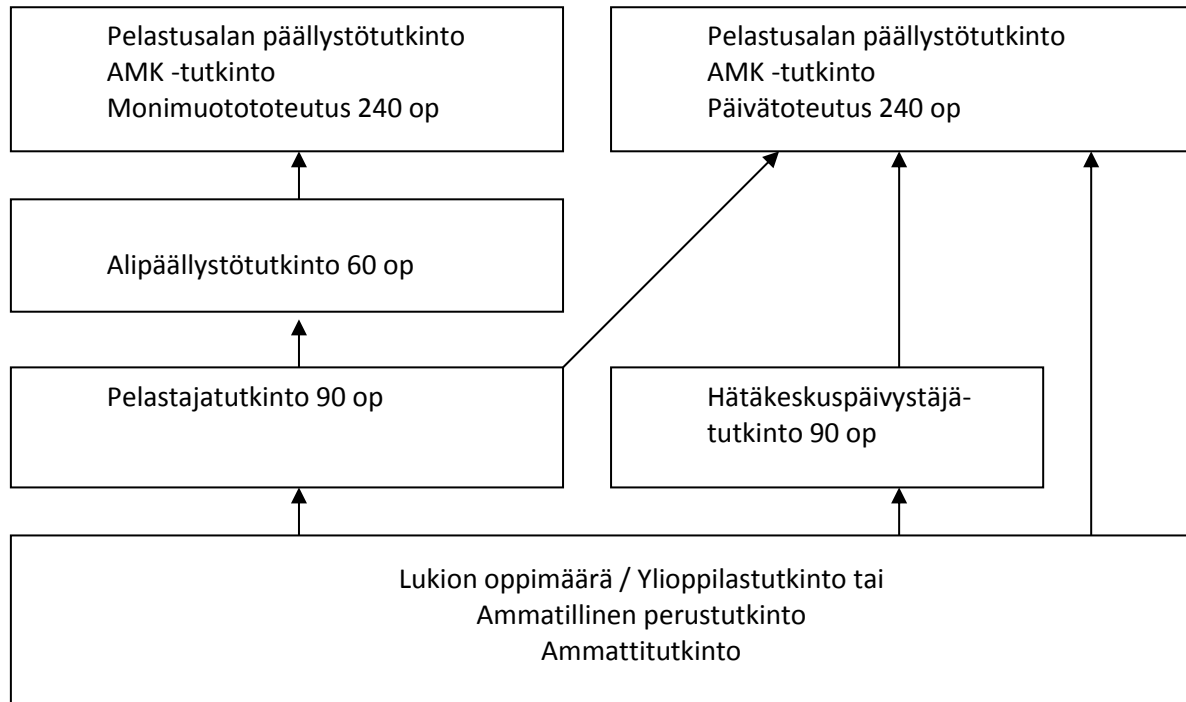
- valmiutta kehittää käytäntöjä ja sisäistää uusia toimintatapoja, jotka auttavat hallitsemaan epävarmuutta muuttuvassa yhteiskunnassa ja muuttuvassa työelämässä,
- valmiutta arvioida ja kehittää omia vuorovaikutustaitoja siten, että kykenee hyvään ammatilliseen yhteistyöhön muiden kanssa,
- valmiutta ohjata, tukea ja kannustaa henkilöstöä oman osaamisensa hyödyntämiseen sekä ammattitaitonsa kehittämiseen,
- valmiutta hahmottaa organisaation tulevaisuutta ja virittää aloitteellisuutta sekä johtaa luutuneiden käytäntöjen muuttamista.

Ammattitaito on myös arvo-osaamista: pelastustoimen arvoperustaan sitoutuminen auttaa ratkaisemaan toiminnan oikeutusta ammatissa, työelämässä ja yhteiskunnassa.

2.2. Alipäällystötutkinnon asema ja tehtävät pelastustoimen tutkintotavoitteisen koulutuksen järjestelmässä

Alipäällystötutkinnolla on pelastustoimen koulutusjärjestelmässä kaksi ydinfunktiota (ks. kuva 1.):

- 1) tutkinnon suorittaminen antaa muodollisen kelpoisuuden alipäällystövirkojen hakemiseen
- 2) tutkinto antaa opiskelijalle mahdollisuuden jatkaa opintojaan AmkA-linjalla AMK -tutkintoon.

Kuva 1. Pelastustoimen ammatillisten tutkintojen järjestelmä

2.3. Alipäällystötutkinnon tavoitteet

Kehittyvä onnettomuuksien ehkäisijä

Tutkinnon suorittaneet

- ymmärtävät pelastuslaitoksen tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytöiden merkityksen kansalaisten ja yhteiskunnan turvallisuuden kehittämisessä,
- osaavat suunnitella, johtaa ja toteuttaa turvallisuuskoulutusta erilaisten asiakasryhmien tarpeisiin,
- osaavat suorittaa viranomaisvalvontaa tavanomaisissa valvonta kohteissa sekä opastaa näiden kohteiden asukkaita, toimijoita ja henkilökuntaa omatoimiseen turvallisuuden tarkkailuun,
- tietävät pelastusviranomaisen vastuulle kuuluvan muun viranomaisvalvonnan toteutustavat ja periaatteet,
- osaavat kannustaa ja motivoida johtamaansa henkilöstöä onnettomuuksien ehkäisyyn,
- osaavat kouluttaa omaa henkilöstöään onnettomuuksien ehkäisyn vaatimissa tiedoissa ja taidoissa,
- ymmärtävät rakenteellisten ratkaisujen ja erilaisten paloturvallisuuslaitteiden toiminnan ja merkityksen onnettomuustilanteissa pelastusmiehistön työturvallisuuden ja pelastustoiminnan taktiikan kannalta,

- pystyvät opastamaan, neuvomaan ja ohjaamaan kansalaisia rakenteellisen paloturvallisuuden vaatimissa ratkaisuisissa ja väestönsuojiiin liittyvissä asioissa tavanomaisissa rakennustyypeissä,
- tietävät ne peruslinjaukset, joiden mukaan pelastuslaitokset varautuvat normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Tehokas pelastustoiminnan johtaja

Tutkinnon suorittaneet

- hallitsevat pelastustyössä käytettävät tärkeimmät tekniset työvälineet niin, että pystyvät tarvittaessa kouluttamaan ja johtamaan niiden käyttöä,
- osaavat johtaa pelastusyksikköä onnettomuustilanteessa ja tietävät sen suorituskyvyn,
- tietävät pelastusjoukkueen johtamisen periaatteet,
- tuntevat esikuntatyöskentelyn periaatteet sekä eri yhteistoimintaviranomaisten tehtävät ja niiden yhteistoiminnan onnettomuustilanteissa.

Henkilöstönsä työvireyttä ylläpitävä henkilöstöjohtaja

Tutkinnon suorittaneet

- tietävät, miten työyhteisössä toteutetaan hyvää ja tuloksellista henkilöstöjohtamista,
- ymmärtävät työhyvinvoinnin merkityksen työyhteisön tulokseen,
- tuntevat itsensä johtamisen merkityksen johtamisessa ja osaavat käyttää palautetta johtamisensa kehittämiseen,
- osaavat keskeisimmät alipäällystöltä edellytettävät hallinnolliset tehtävät,
- osaavat toimia työvuorokouluttajana, vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön kouluttajana sekä kansalaisten turvallisuuskouluttajana.

Muut tavoitteet

Tutkinnon suorittaneet

- tuntevat sopimuspalokuntien merkityksen pelastustoimen palvelujen tuottajana,
- ovat valmiita rakentamaan hyvää yhteistyötä vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön kanssa.

3. Opetussuunnitelman käsitteistö

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen - Opiskelija voi esittää luettavaksi hyväkseen muussa oppilaitoksessa suorittamiaan ko. opintojakson tavoitteita ja sisältöjä vastaavia opintoja.

Koulutuspäällikkö – vastaa alipäällystötutkinnon opetussuunnitelmaprosessista.

Kurssinjohtaja – nimetään jokaiselle ap-kurssille. Kurssinjohtaja toimii oppilaitoksen ja opiskelijoiden yhteyshenkilönä kurssinsa erilaisten käytännön opintoasioiden järjestelyissä.

Opintojakso – opintojen ja opetuksen sisällöllinen ja rakenteellinen perusyksikkö, jonka tavoitteet on määritelty tässä opetussuunnitelmassa. Opintojakso rakentuu lähiopetuksesta ja itsenäisistä opinnoista, ja sen laajuus ilmoitetaan opintopisteinä. Näiden välinen määrällinen suhde näkyy opintojakson toteuttamissuunnitelmasta, ja se vaihtelee opintojaksokohtaisesti lähes kokonaan lähiopetukseen keskittyvästä opintojaksosta sellaiseen, jossa itsenäisten opintojen määrä on huomattava.

Lähiopetus - se osa opintojakson opinnoista, joka merkitään lukujärjestykseen ja joka pidetään lukujärjestykseen merkittynä aikana. Lähiopetusta ovat esim. oppitunnit, seminaarit, opintokäynnit, simulaatio-opetus, muodolliset ja sovelletut harjoitukset harjoitusalueella sekä kokeet ja tentit.

Verkko-opiskelu – se osa, joita voidaan suorittaa ohjatusti oppimisympäristössä. Opinnot voivat sisältää esimerkiksi keskustelua, ryhmitöitä, tehtäviä ja tiedonhankintaa.

Itsenäinen opiskelu - se osa opintojakson opinnoista, jonka opiskelija suorittaa lähiopetuksen ulkopuolella hänelle soveltuvassa paikassa ja valitsemanaan aikana. Itsenäisissä opinnoissa opiskelijat tekevät esim. erityyppisiä oppimistehtäviä, verkko-opintoja sekä valmistautuvat kokeisiin ja tentteihin.

Opintojakson vastuupettaja – opintojakson suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista vastaava oppilaitoksen opettaja, jonka tarkennetut tehtävät ovat

- 1) opintojakson opetussuunnitelmatekstin kirjoittaminen
- 2) lukujärjestysvalmistelun edellyttämän toteuttamissuunnitelman tekeminen erikseen ilmoitetun aikataulun mukaan
- 3) opintojakson toteuttamissuunnitelman laatiminen ja esittely ensimmäisellä opetuskerralla
- 4) hyväksilukemispäätösten valmistelu ja esittely
- 5) poissaolojen seuranta opintojakson lähiopetuksesta; korvaustehtävien laadinta
- 6) arvostelutietojen toimittaminen Wilmaan (Primus-opintohallintojärjestelmään) kuukauden kuluessa opintojakson opintojen päättymisestä.

Opinto-oikeusaika – opetussuunnitelmassa määritelty aika tutkinnon suorittamista varten.

Alipäällystötutkinnon opiskelijalla tavoiteaika tutkinnon suorittamiseksi on kaksi lukukautta (yksi vuosi). Opiskelijalla on mahdollisuus perustellusti anoa lisää opiskeluaikaa yksi lukukausi tämän tavoiteajan päälle.

Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan opinto-oikeusajassa, menettää opinto-oikeutensa, jollei Pelastusopiston rehtori erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseksi.

Opiskelu – opiskelijan tavoitteellista toimintaa, jota ohjaa oppimisen tarkoitus. Opiskelijalla on velvollisuus osallistua kaikkeen järjestettyyn lähiopetukseen.

Opetussuunnitelma – opetussuunnitelmassa määritellään mm. koulutusohjelman yleiset tavoitteet ja lähtökohdat, kunkin opintojakson tavoitteet, ydinsisällöt, opinnoissa vaadittava kirjallisuus sekä opintojakson vastuupettaja. Opetussuunnitelmassa kuvataan myös arvioinnin ja arvostelun periaatteet.

Opintopiste – ilmaisee opiskeltavan opintojakson työmäärän. Yksi opintopiste vastaa keskimäärin opiskelijan 27 tunnin työpanosta. Käytännössä yhden op:n suorittamiseen vaadittava työmäärä voi vaihdella esim. henkilön opiskeluvalmiuksien mukaan.

Opetuksen ja itsenäisen opiskelun välinen suhde vaihtelee opintojaksoittain, ja se ilmenee kunkin opintojakson toteuttamissuunnitelmassa.

Alipäällystön koulutusohjelma – on Pelastusopiston suunnittelema opintokokonaisuus, joka johtaa alipäällystötutkintoon. Koulutusohjelma rakentuu pelastustoimen alipäällystötason ammatillista asiantuntemusta edellyttävän tehtäväalueen hallitsemiseen. Opintojen laajuus on 60 opintopistettä (op).

Toteuttamissuunnitelma – opetussuunnitelmassa kuvatun opintojakson toteuttamiseksi laadittu suunnitelma, jonka tekee opintojakson vastuupettaja. Toteuttamissuunnitelmassa täsmennetään mm.

- opintojakson tavoitteet
- keskeinen asiasisältö
- lähiopetuksen ja itsenäisen opiskelun välinen suhde tunteina
- lähiopetuksen aikataulu; kouluttajien välinen työnjako
- vaadittavat suoritukset
- lähiopetuksen läsnäolovelvoitteen seuranta; poissaolojen seuraamusten määrittely
- kirjallisiin kokeisiin tuleva opiskeltava aineisto
- käytännön kokeet
- arviointiperusteet

Opintojakson vastuupettaja esittelee toteuttamissuunnitelman opiskelijoille ensimmäisellä kokoontumiskerralla. Toteuttamissuunnitelma tulee opintojakson Moodle-alustalle.

3.1. Osaamisperusteinen tavoitteenasettelu

Tutkinnon opintojaksot on kuvattu osaamisperusteisen tavoitteenasettelun mukaisesti. Osaamistavoitteet (learning outcomes) kuvaavat, mitä opiskelijan odotetaan osaavan opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan. Pyrkimyksenä on kuvata, mitä oppija tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään oppimisen tuloksena.

Osaamistavoitteiden laatiminen on lähtenyt liikkeelle niiden asioiden listaamisesta, jotka jokaisen opintojakson hyväksytysti suoritaneen on osattava, tiedettävä tai muistettava. Opintojakson osaamistavoitteet on laadittu minimitasolle. Osaamistavoitteiden laatimisella ja arvioinnilla huolehditaan siitä, että jokainen opiskelija saavuttaa vähintään ne tiedot, taidot ja asenteet, jotka ovat pohjana opintojen etenemiselle.

Osaamistavoitteet on kirjoitettu siten, että ne sisältävät seuraavat asiat: verbin, joka kertoo mitä oppijan odotetaan pystyvän tekemään oppimisjakson lopussa; sanan tai sanoja, jotka ilmaisevat, minkä asian kanssa oppija on tekemisissä; sanan tai sanoja, joita käytetään osoituksena siitä, että oppimista on saavutettu. Osaamisen tasoja on kuvattu Benjamin Bloomin taksonomiaa mukaillen seuraavasti:

1. Muistamisen taso

Muistaminen voidaan määritellä kyvyksi pitää mielessä tai palauttaa mieleen asioita ilman että niitä välttämättä ymmärretään. Tässä opintojaksossa käytetään muistamisen tasolla seuraavia verbejä: *määritellä, tunnistaa, listata, kuvata, jäljitellä, muistaa*

2. Ymmärtämisen taso

Ymmärtäminen voidaan määritellä kyvyksi tulkita opittua informaatiota. Tässä opintojaksossa käytetään ymmärtämisen tasolla seuraavia verbejä: *selittää, erottaa, raportoida, avustaa, arvioida*

3. Soveltamisen taso

Soveltaminen voidaan määritellä kyvyksi käyttää opittua materiaalia uusissa tilanteissa tai kyvyksi käyttää ideoita ja käsitteitä ongelmanratkaisussa. Tässä opintojaksossa käytetään soveltamisen tasolla seuraavia verbejä: *käyttää, valita, toimia, soveltaa, suorittaa, toteuttaa, ehdottaa, tehdä*

4. Analysoimisen taso

Analysoiminen voidaan määritellä kyvyksi hajottaa informaatio komponenteiksi, ja etsiä niiden välisiä suhteita ja ideoita (organisatorisen rakenteen ymmärtämistä). Tässä opintojaksossa käytetään analysoimisen tasolla verbiä *analysoida*.

5. Arvioimisen taso

Arvioiminen voidaan määritellä kyvyksi laittaa osat, komponentit, yhteen.

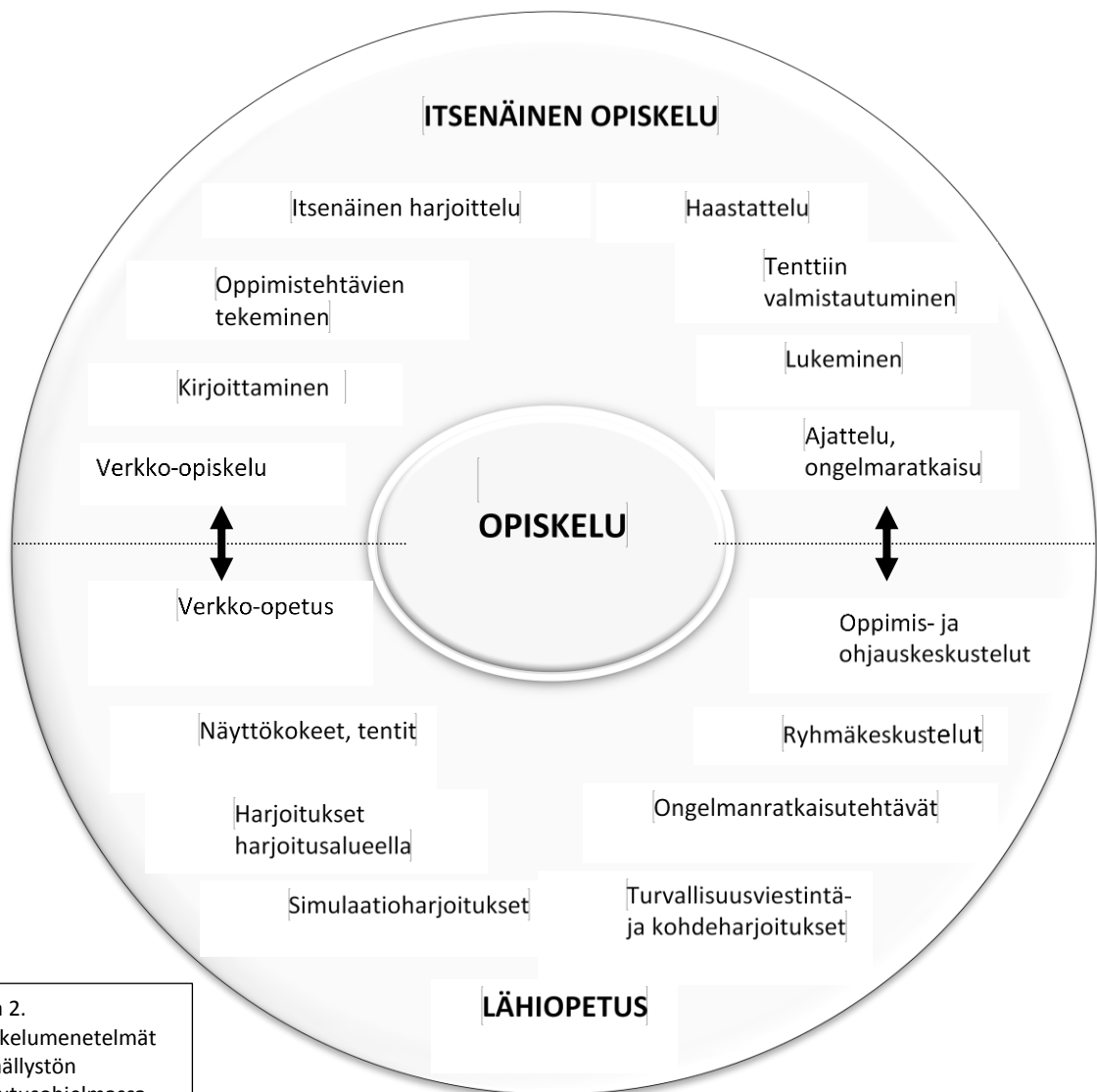
6. Luomisen taso

Luominen voidaan määritellä kyvyksi arvioida ja arvottaa materiaalia tiettyä tarkoitusta varten sekä kyvyksi saada aikaan jotain uutta.

4. Opiskelumenetelmät alipäälystön koulutusohjelmassa

Oppiminen on ytimeltään yksilöllistä, tiedollisten käsitysten ja taidollisen valmiuden jatkuvaa rakentamista ja rakentumista sekä asioille annettavaa jatkuvasti kehittyvää merkityksenantoa. Jokainen opiskelija rakentaa ammatillisia käsityksiään elämänsä historian, työkokemuksensa, organisaatioperinteen sekä tulevaisuuden odotustensa mukaan. Koulutuksen yhtenä tavoitteena on motivoituminen jatkuvaan, jopa työuran kestävään ammatilliseen itsensä kehittämiseen.

Opiskelua sidotaan tavoitteellisesti ja määrätietoisesti opiskelijoiden työkokemukseen, nykyisiin tehtäviin ja työorganisaatioihin sekä pelastustoimen lähitulevaisuuden kehittämishaasteisiin. Opiskelu on ongelmakeskeistä ja tähtää sisällöllisten tavoitteiden ohella tiedollisten taitojen oppimiseen; esimerkiksi tiedonhankinnan, tiedon arvioinnin, päätöksenteon ja ajattelun valmiuksien kehittämiseen. Opiskelija on oppimisprosessissa vastuullinen toimija.

Kuva 2.
Opiskelumenetelmät
alipäälystön
koulutusohjelmassa

5. Alipäällystötutkinnon lukusuunnitelma

Taulukko 1. Alipäällystöopiskelijan osaamisen kehittymisen prosessi

Alipäällystön johtajuuteen kasvaminen			
Opiskelijan kasvuprosessi, jossa keskeistä on kasvaminen monitaitopelastajasta lähiesimieheksi ja pelastustoiminnan johtajaksi, turvallisuusajattelun ja onnettomuuksien ehkäisyn osaajaksi sekä hyväksi henkilöstöjohtajaksi.			
Tulevaisuuteen katsova oman ammattitaitonsa uudistaja	Kehittyvä onnettomuuksien ehkäisijä	Tehokas pelastustoiminnan johtaja	Henkilöstönsä työvireyttä ylläpitävä henkilöstöjohtaja
Johdatus ap-opintoihin Viestintätaitojen perusteet Oman johtajuuden kehittäminen Koulutustaito	Valvonta ja turvallisuusviestintä Rakennusten paloturvallisuus	Vaaralliset aineet Sammutus- ja pelastustekniikka Palofysiikka Pelastustoiminnan johtamisen perusteet Pelastusyksikön johtaminen Pelastusjoukkueen johtaminen Suuret pelastusmuodostelmat ja viranomaisyhteistyö Riskienhallinta ja varautuminen Ensihoito Liikuntakasvatus	Pelastustoimen hallinto Henkilöstöjohtaminen Kehittämishanke

AP tutkinnon lukukausitaulukko

AP 43 - Tutkintokokonaisuus		1. lk.	2. lk.
	op	k18	s18
Tulevaisuuteen katsova oman ammattitaitonsa uudistaja	12		
Johdatus ap-opintoihin	1	0,7	0,3
Viestintätaitojen perusteet	2	2	
Oman johtajuuden kehittäminen	2	1	1
Koulutustaito	7	7	
YHTEENSÄ	12	10,7	1,3
Kehittyvä onnettomuuksien ehkäisijä	11		
Valvonta ja turvallisuusviestintä	6		6
Rakennusten paloturvallisuus	5	3,5	1,5
YHTEENSÄ	11	3,5	7,5
Tehokas pelastustoiminnan johtaja	28		
Vaaralliset aineet	4		4
Sammutus- ja pelastustekniikka	3	3	
Palofysiikka	2	2	
Pelastustoiminnan johtamisen perusteet	2	2	
Pelastusryhmän johtaminen	5	3	2
Pelastusjoukkueen johtaminen	2		2
Suuret pelastusmuodostelmat ja viranomaisyhteistyö	1		1
Riskienhallinta ja varautuminen	3	2	1
Ensihoito	3		3
Liikuntakasvatus	3	1,5	1,5
YHTEENSÄ	28	13,5	14,5
Henkilöstönsä työvireyttä ylläpitävä henkilöstöjohtaja	9		
Henkilöstöjohtaminen	2		2
Pelastustoimen hallinto	3	1,5	1,5
Kehittämishanke	4	1	3
YHTEENSÄ	9	2,5	6,5
LUKUKAUDET YHTEENSÄ	60	30,2	29,8

6. Alipäällystön koulutusohjelman opintojaksot

6.1. TULEVAISUUTEEN KATSOVA OMAN AMMATTITAITONSA UUDISTAJA

6.1.1. Johdatus alipäällystöopintoihin 1 op

Inledning till underbefälsstudier (1 sp)
Introduction to Sub-officer Studies (1 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää koulutuksen merkityksen pelastustoimen kehitykselle,
- tietää pelastustoimen koulujärjestelmän,
- tuntee oman koulutusohjelmansa,
- tuntee tietotekniikan hyödyntämismahdollisuudet,
- hallitsee tärkeimmät tietotekniikan osa-alueet opiskelun tukena,
- omaksuu monimuoto-opiskelussa vaadittavan opiskelutekniikan,
- pystyy kehittämään hyviin oppimistuloksiin johtavia oppimisstrategioita.

Sisältö

pelastusalan ammattikoulutuksen kehittyminen
pelastusalan koulutusjärjestelmä
alipäällystön koulutusohjelman tavoitteet ja rakenne
opiskelutaito
ammattietiikka
tietotekniikka ja opiskelu

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, oppimistehtävät

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

AP opetussuunnitelma, Moodle, tietojärjestelmät (Wilma)

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaatimuksia edeltäville opintojaksoille

Opintojakson ajoitus

Opintojakso painottuu opintojen ensimmäiselle viikolle. Toisella lukukaudella tutkintopalaute ja päätösjuhla kuuluvat opintojaksoon.

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Opintojen menestyksellinen suorittaminen Pelastusopistossa
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Oppimismenetelmät- ja välineet: Moodle-oppimisympäristö
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Pelastajatutkinnon opetussuunnitelma
  - Pelastusopiston järjestyssäännöt
  - Pelastusopiston turvaohjeet
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Ammattietiikka
  - Pelastustoimen ja terveydenhuollon arvot
  - Oppimistekniikka ja- menetelmät
  - Turvallisuuskulttuurin sisäistäminen

Arviointiasteikko

suoritettu, S

6.1.2. Viestintätaitojen perusteet 2 op

Grunderna i kommunikationskunskap (2 sp)
Basics in Communication Skills (2 cu)

Osaamistavoitteet

- Opintojakson suoritettuaan opiskelija
- osaa laatia asiakirjoja ja ammatillisia kirjoitelmia,
  - osaa laatia tilanteeseen ja tavoitteisiin sopivan tekstin,
  - on perehtynyt lähteiden käyttöön,
  - osaa tekstien muokkaamisen ja viimeistelyn,
  - hallitsee esiintymistaidon.

Sisältö

asiakirjat
raportointi
asiatyö
lähteiden käyttäminen
erilaiset tekstit eri tilanteisiin
esiintyminen

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, itsenäinen oppiminen, tiimioppiminen, virtuaalioppiminen, oppimistehtävät

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kirjallisuus, luokkatilat

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei edeltäviä opintoja

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu 1. lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Oppimismateriaalin opiskelu
  - Oppimistehtävien tekeminen
  - Ryhmätyöskentelyyn osallistuminen
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Osaa laatia asiakirjan ja raportin ohjeiden mukaisesti
  - Osaa tuottaa kielellisesti korrektia tekstiä
  - Osaa käyttää tekstinkäsittelyohjelmaa asiakirjoittamisessa
  - Osaa vaikuttavan puhumisen perusteet
  - Osaa havainnollistaa puhetta
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Asiakirjastandardi
  - Raportoinnin ohjeet
  - Lähteiden ja viitteiden merkitseminen
  - Kielenhuolto-ohjeet
  - Puheviestinnän perusteet
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Vuorovaikutustaidot erilaisten ihmisten kanssa toimiessa
  - Ammatillinen kirjoittaminen
  - Oman viestinnän sopeuttaminen erilaisiin tilanteisiin

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

Kirjallisuus

Sovitaan opintojakson alussa

6.1.3. Oman johtajuuden kehittäminen 2 op

Utveckling av eget ledarskap (2 sp)

Developing Leadership Skills (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tiedostaa oman johtajuuden kehittämisen merkityksen esimiestyössä,
- tietää minä-tuntemuksen merkityksen osana omaa esimiestoimintaa,
- osaa tarkastella itseään esimiehenä erilaisten johtajuutta kuvaavien teorioiden valossa,
- analysoi omaa toimintaa inhimillisestä, yksilöllisyyttä ja elämänkaaren merkitystä korostavasta, näkökulmasta,
- arvioi kriittisesti minäkuvaansa esimiehenä ja osaa näin rakentavasti ja kriittisesti laatia omasta esimiestoiminnastaan kehityssuunnitelman, joka integroidaan henkilöstöjohtamisen opintojaksoon.

Sisältö

Ihmisen persoonallisuus ja itsetuntemus

Johtamiskäyttäytyminen organisaatiossa sekä arvojen, vision ja strategioiden merkitys johtamisessa

Itsenäinen kehityssuunnitelma

Oppimismenetelmät

Itsenäinen oman johtajuuden kehityssuunnitelma, lähiopetus, ryhmätyöskentelyt ja niihin liittyvät tehtävät, kontaktiopetus, kehityssuunnitelmien purkutilaisuudet monipuolisia menetelmiä käyttäen, henkilöstöjohtamisen tehtävä ja yhteiset luennot.

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kirjallisuus, Yhteiset ryhmäkeskustelut ja tehtävät

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei edeltäviä opintoja

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu 1. lukukauden alkuun ja 2. lukukauden loppuun.

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä Oman johtajuuden kehityssuunnitelma
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Oppimistehtävien ja oppimateriaalin omatoiminen opiskelu
  - Oman johtajuuden kehittämissuunnitelman laadinta 1. ja 2. lukukauden aikana
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Kirjallisuuslähteiden ja teorian tiedon soveltaminen kehittämissuunnitelmassa
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Johtamista ohjaava lainsäädäntö
  - Yleisimmät teoreettiset lähtökohdat itsensä kehittämiseen ja esimiestoimintaan
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Itsensä johtamisen ja esimiestoiminnan tiedon hallinta ja soveltaminen
  - Omien arvojen ja ammattietiikan ymmärrys
  - Elinikäinen esimiestoiminnan kehittäminen ja kriittinen itsetutkistelu

Arviointiasteikko

HYL hylätty
Suoritettu, S

Kirjallisuus

Kirjallisuuslähteet ilmoitetaan opintojakson alkaessa

6.1.4. Koulutustaito 7 op

Utbildningskunskap (7 sp)
Educational Skills (7 cu)

Osaamistavoitteet

- Opintojakson jälkeen opiskelija
- ymmärtää ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen tähtäävän pelastuslaitoksen sisäisen koulutuksen merkityksen,
  - hallitsee koulutuksen suunnittelun, kouluttamisen ja erityisesti harjoittavan opetuksen perusteet ja on motivoitunut kehittämään itseään kouluttajana,
  - tunnistaa eri opetusmenetelmiä,
  - osaa selittää, mikä merkitys on pelastuslaitoksen sisäisellä koulutuksella ja miten se vaikuttaa ammattitaidon ylläpitämiseen,
  - osaa suunnitella koulutuksia, erityisesti pelastustoimen harjoittavaa opetusta sekä toteuttaa niitä suunnitelmansa pohjalta,
  - tietää, miten suunnitellaan ja johdetaan koulutustarvetta vastaavia muodollisia ja sovellettuja harjoituksia työturvalliset toimintatavat huomioiden,
  - ymmärtää työturvallisuuden ja turvaohjeiden merkityksen,
  - analysoi omaa opetustaan ja oppimistaan rakentavasti,
  - arvioi turvaohjeita ja tarvittaessa kehittää niitä.
- Opiskelijalla on hyvät valmiudet toimia pelastustoimen henkilöstön perustaitojen kouluttajana.

Sisältö

Pelastuslaitoksen sisäisen koulutuksen perusteet, ammatillinen kasvu, pelastuslaitoksen sisäisen koulutuksen suunnittelu ja toteutus pelastusryhmän tasolla, vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön koulutusjärjestelmään tutustuminen, muodolliset ja sovelletut harjoitukset

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, koulutusharjoitukset ja harjoitustehtävät

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, harjoitusalue

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastajan tutkinto tai vastaavat pelastustekniset taidot

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu tutkinnon alkuvaiheeseen

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Osaa suunnitella rastikoulutuksen ja toteuttaa sen
  - Osaa suunnitella opettavien ryhmien harjoitukset ja toteuttaa ne
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Opiskelija osaa opettaa harjoituksissa käytettävät sammutus- ja pelastuskalustot
  - Opiskelija ymmärtää opetusmenetelmien käytettävyyden ja soveltuvuuden opetusryhmälle
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Ymmärtää teknisen osaamisen merkityksen oppimistapahtumassa
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Osaa työturvalliset toimintatavat
  - Osaa analyttisesti arvioida itsensä kehittämistä
  - Osaa koulutustilanteessa vaadittavat hyvät vuorovaikutustaidot

Arviointiasteikko

HYL hylätty, Suoritettu, S

Kirjallisuus

Höök Juha. 2009. Pelastusyksikön jäsenten pelastustekniset perustaidot 1.osa, koulutusharjoituksen järjestäminen 3/2009

Höök Juha. 2009. Pelastusyksikön jäsenten pelastustekniset perustaidot 2. osa tekniset suoritteet 3/2009.

Höök Juha. 5/2008. Pumppukalusto

Internet: www.spek.fi

6.2. KEHITTYVÄ ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISIJÄ

6.2.1. Rakennusten paloturvallisuus 5 op

Brandsäkerhet av byggnader (5 sp)

Fire Safety of buildings 5 cu

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tiedostaa keskeisimmät rakentamista ja rakennusten paloturvallisuutta ohjaavat säädökset sekä suunnittelu- ja valvontajärjestelmän,
- tietää pelastusviranomaisen vaikutusmahdollisuudet rakentamisen ohjauksessa
- tiedostaa paloteknisiin laitteistoihin liittyvät säädökset ja ohjeet,
- tietää väestönsuojien suunnittelun, rakentamisen ja käytön periaatteet,
- tuntee yleisimmät rakenneratkaisut, rakennusaineet sekä niiden käyttäytymisen ja vaaralliset ominaisuudet palo- ja onnettomuustilanteissa,
- ymmärtää rakennustekniikan merkityksen pelastustoiminnan työturvallisuudelle,
- ymmärtää LVIS -tekniikan vaikutuksen rakentamiseen ja rakennuksen paloturvallisuuteen sekä pelastustoimintaan,
- tuntee rakenteellisen paloturvallisuuden periaatteet ja -ratkaisut rakennuksissa pelastustoiminnan kannalta,
- ymmärtää rakenteellisen paloturvallisuuden hyödyntämismahdollisuudet pelastustoiminnassa,
- tuntee automaattisten paloilmoitinlaitteiden, automaattisten sammutuslaitteistojen, poistumisvalaistuksen sekä savunpoistolaitteistojen käyttö- ja toimintaperiaatteet,
- ymmärtää paloteknisten laitteistojen käyttömahdollisuudet pelastustoiminnan tukena,
- tuntee väestönsuojan laitteet ja varusteet sekä niiden käytön,
- tuntee väestönsuojien kunnossapidon vaatimukset ja ymmärtää sen merkityksen,
- osaa lukea rakennus-, rakenne-, sähkö-, LVI- ja paloteknisiä suunnitelmia,
- osaa selvittää rakennuksen rakenteet ja rakennejärjestelmän pelastustoiminnan työturvallisuuden vaatimalla tasolla rakennuspalotilanteissa,
- osaa tunnistaa pelastustoiminnan kannalta tärkeimmät rakenteellisen paloturvallisuuden periaatteet rakennuksen käyttötavan ja tunnuspiirteiden perusteella,

- osaa paikantaa paloteknisten laitteiden antamat ilmoitukset, palauttaa laitteet käyttökuntoisiksi, laatia toimenpideselosteen ja todeta laitteistojen toimintakunnon palotarkastuksen yhteydessä,
- osaa käyttää paloteknisiä laitteistoja hyväkseen sammutus- ja pelastustehtävissä,
- osaa väestönsuojan käyttökuntoon saattamiseen liittyvät toimenpiteet,
- osaa tarkastaa tavanomaisten kohteiden väestönsuojien kunnon valvontakäynnin yhteydessä sekä tarvittaessa tehdä myös väestönsuojatarkastuksia,
- osaa arvioida rakenteiden kestoa ja vaarallisia ominaisuuksia rakennuspalotilanteissa työturvallisuuden näkökulmasta,
- osaa arvioida ja valita sammutus- ja pelastustaktiikkaa rakennus ja rakenteet huomioiden,
- osaa arvioida paloteknisten laitteiden käyttömahdollisuuksia ja -tapaa pelastustoiminnan tukena rakennuspalotilanteissa,
- pystyy ottamaan rakennustekniikan ja rakenteellisen paloturvallisuuden ratkaisut huomioon työturvallisuuden kannalta ryhmänsä toiminnassa pelastusryhmän johtajana,
- pystyy hyödyntämään rakenteellisen paloturvallisuuden tietoja sammutus- ja pelastustaktiikan kannalta pelastusryhmän johtamistilanteissa rakennuspaloissa,
- pystyy pelastustoiminnan johtajana tai ryhmänjohtajana käyttämään paloteknisiä laitteita hallitusti hyväksi pelastustoiminnan tukena,
- pystyy antamaan ohjausta ja neuvontaa rakenteellisen paloturvallisuuden ja pelastustoiminnan vaatimuksista sekä väestönsuoja-asioista kansalaisille,

Sisältö

- Rakentamista ja rakennusten paloturvallisuutta ohjaavat sekä paloteknisiin laitteistoihin liittyvät käsitteet, säädökset sekä suunnittelu- ja valvontajärjestelmä pelastusviranomaisen näkökulmasta.
- Pelastusviranomaisen vaikutusmahdollisuudet rakentamisen ohjaukseen, rakenteelliseen paloturvallisuuteen ja paloteknisiin laitteisiin.
- Rakennuspiirustukset, rakenteet, rakennusmateriaalit, LVIS- tekniikka sekä rakennusten yleiset turvajärjestelyt paloturvallisuuden, pelastustoiminnan ja työturvallisuuden kannalta.
- Rakenteellisen paloturvallisuuden määräykset ja suunnitteluperusteet (RakMk E1) neuvonnan ja sammutustaktiikan kannalta.
- Rakennusten paloluokitus, palo-osastointi, kantavat rakenteet, uloskäytävät sekä rakenteellisen paloturvallisuuden järjestelyt sammutus- ja pelastustehtävien kannalta rakennuksissa ja niiden vaikutus työturvallisuuteen.
- Tuotanto- ja varastorakennusten paloturvallisuus (RakMk E2).
- Autosuojien paloturvallisuus (RakMk E4).
- Kattilahuoneiden ja polttoainearastojen paloturvallisuus (RakMk E9).
- Väestönsuojat: rakentamisen perusteet, rakenteet, laitteet ja varusteet, väestönsuojien käyttö ja käyttökuntoon saattaminen.
- Väestönsuojien kunnossapito ja valvonta.
- Rakenteellinen paloturvallisuus pelastustoiminnan johtamisessa.
- Paloteknisten laitteiden käyttö- ja toimintaperiaatteet.
- Pelastuslaitoksen toiminta laitteistoilla varustetussa kohteessa ja toimenpideraportin laadinta.
- Paloteknisten laitteiden huolto, kunnossapito ja palotarkastus

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, harjoitukset, johtamisharjoitukset, kohdekäynnit, oppimistehtävät, kirjalliset ja käytännön kokeet. Opintojakso on myös osa alipäälystökurssin loppuharjoitusta, jossa ko. opintojakson vastuuopettaja on mukana rakennuspalojen ja paloteknisten laitteiden näkökulmasta

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Opintojaksolla on olemassa sivusto Moodlessa materiaalin jakoa, oppimistehtävien ohjeistusta ja palautusta, itsenäistä opiskelua ja tiedotusta varten. Opintojakson kirjallisuus- ja säädösluettelo ilmoitetaan opintojakson alkaessa.

Oppimisympäristöinä ovat teorialuokkatilat, OE-tiimin havainnollistamis- ja harjoitusvälineet F-rakennuksessa, paloteknisten laitteiden luokka, johtamissimulaattorit sekä kohdekäynti- ja tutustumiskohteet kentällä. Harjoitusalue kokonaisuudessaan loppuharjoituksessa, johon tämä opintojakso linkittyy.

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Vaadittava lähtötaso: Pelastajatutkinto (tai vastaava osaamistaso).

Yhteydet/synergia/integraatio muihin opintojaksoihin:

Palofysiikan opintojakso luo pohjaa tälle Rakennusten paloturvallisuus -opintojaksolle. Palofysiikan ilmiöiden ymmärtäminen on perusta rakenteelliselle paloturvallisuudelle.

Pelastustoimen hallinto -opintojakso luo myös pohjaa Rakennusten paloturvallisuus-opintojaksolle pelastusviranomaisen roolin, viranomaistoiminnan ja viranomaisten keskinäisten vaikutussuhteiden kautta.

Viestintätaitojen perusteet -opintojakso on pohjana Rakennusten paloturvallisuus -opintojaksolle asiakirjojen muotoilun ja viranomaislausunnon kirjoittamisen kannalta.

Rakennusten paloturvallisuus -opintojakso luo pohjaa Valvonta- ja turvallisuusviestintä-jakson valvontatyö-osuudelle rakennusten tekniikan ja rakenteellisten ratkaisujen osalta ja turvallisuusviestintään opastuksen osalta. Rakennusten tekniikka on ymmärrettävä, jotta neuvonta ja viestintä on asiantuntevaa. Paloteknisten laitteiden osalta valvonta-asiatkin käydään läpi Rakennusten paloturvallisuus -opintojaksolla, jaksoon kuuluu myös laitteiden tarkastusharjoitus. Rakennusten paloturvallisuus -opintojakso luo pohjaa myös pelastustoimen toimenpiderekisterin laitteiden tarkastustehtävien ja rakennuselosteiden täytölle. Varsinainen rakennus- ja palontutkintaselosteiden täyttöharjoitus on Valvonta ja turvallisuusviestintä -opintojakson palontutkintaharjoituksessa. Rakennusten paloturvallisuus -opintojakso luo perusteita myös Valvonta ja turvallisuusviestintä -opintojakson sisältämälle palontutkinnalle (rakennusmateriaalien ja rakenteiden käyttäytyminen, laitteiden toiminta jne.).

Rakennusten paloturvallisuus -opintojakso luo pohjaa myös alipäälystön pelastustoiminnan johtamisen opintojaksoille. Opiskelija huomioi pelastustaktiikan ja -tekniikan valinnassa johtamisessa rakennuksen. Rakenteellisia ratkaisuja on pystyttävä hyödyntämään ja niiden rajoitukset otettava huomioon pelastustoiminnassa. Tämä on osa johdettavan ryhmän työturvallisuutta. Paloteknisiä laitteistoja tulee pystyä käyttämään hallitusti pelastustoiminnan tukena. Johtamissuunnitelmat ja kohdekortit ovat yhteinen liittymäpinta

Rakennusten paloturvallisuus -opintojakson ja pelastustoiminnan johtamisen opintojaksojen välillä.

Rakennusten paloturvallisuus -opintojakso sisältää myös harjoituksia yhdessä pelastustoiminnan johtamisen opintojaksojen harjoitusten kanssa. Näkökulma yhdistetään kummastakin, tavoitteena resurssien järkevä käyttö. Opiskelijat soveltavat yhteen eri opintojaksojen asioita

Rakennusten paloturvallisuus -opintojakso on yhteydessä myös Sammutus- ja pelastustekniikan opintojaksoon. Rakennustyyppi ja rakennustapa vaikuttavat tekniikan ja taktiikan käyttöön pelastustoiminnassa. ”Kaikki vaikuttaa kaikkeen”

Rakennusten paloturvallisuus -opintojakso on pohjana myös Riskienhallinta ja varautuminen -opintojaksolle. Väestönsuojien rakentaminen, tekniikka, laitteet, varusteet ja tarkastaminen ovat Rakennusten paloturvallisuus -opintojakson sisällä. Nämä luovat pohjaa varautumisen kokonaisuuden ymmärtämiselle. Riskienhallinta ja varautuminen -opintojaksolla luodaan muuten kokonaiskuva varautumiseen liittyvistä asioista (hallinto, rakenteellinen, varautuminen, valvonta).

Opintojakson harjoituksissa voidaan tehdä yhteistyötä pelastajakurssien Rakennusten turvallisuus ja -valvonta -opintojakson harjoitusten kanssa.

Rakennusten paloturvallisuus -opintojakson näkökulmasta alipäälystööpiskelijoiden osallistuminen pelastajien loppuharjoitukseen on myös opintojakson viimeinen sovellettu harjoitus, jossa testataan opiskelijoiden omaksuman tiedon soveltamista paineenalaisessa toimintaympäristössä, johtamistoiminnassa yhdessä pelastajaopiskelijoiden kanssa.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso jakaantuu kummallekin lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Opintojakson opintoaineiston omatoiminen opiskelu
  - Opintojaksoon kuuluvien harjoitteiden ja oppimistehtävien raportointi aikataulun mukaisesti
  - Opintojakson kokeiden (kirjalliset ja käytännön koe) hyväksytyt suoritukset
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Osaa lukea rakennus-, rakenne-, sähkö-, LVI- ja paloteknisiä suunnitelmia

- Osaa arvioida rakennuksen rakenteita, niiden kestoja ja vaarallisia ominaisuuksia rakennuspalotilanteissa työturvallisuuden näkökulmasta
  - Osaa arvioida rakennusta ja valita oikean sammutus- ja pelastustaktiikan rakennus ja rakenteet huomioiden
  - Osaa käyttää paloteknisiä laitteistoja ja pystyy hyödyntämään niitä pelastustehtävissä
  - Osaa tarkastaa väestönsuojan kunnan valvontakäynnin yhteydessä
  - Pystyy antamaan ohjausta ja neuvontaa rakenteellisen paloturvallisuuden ja pelastustoiminnan vaatimuksista sekä väestönsuoja-asioista kansalaisille
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
    - Keskeisimmät rakentamista ja rakennusten paloturvallisuutta ohjaavat säädökset
    - Säädösten mukaiset rakenteellisen paloturvallisuuden periaatteet ja -ratkaisut pelastustoiminnan ja työturvallisuuden kannalta
    - Paloteknisiin laitteistoihin liittyvät säädökset ja ohjeet
    - Paloteknisten laitteiden toiminta- ja käyttöperiaatteet
    - Väestönsuojiiin liittyvät rakentamissäädökset, tekniikka ja kunnossapidon vaatimukset
  - **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
    - Rakennustekniikan kehityksen ja seurannan merkitys pelastustoiminnan työturvallisuudelle
    - Rakenteellisen paloturvallisuuden hyödyntämismahdollisuudet pelastustoiminnassa
    - Paloteknisten laitteistojen käyttömahdollisuudet pelastustoiminnan tukena
    - Väestönsuojien kunnossapidon merkitys yhteiskunnan varautumiseen

Arviointiasteikko

- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

Kirjallisuus

Opintojaksolla tarvittavat ajantasaiset rakennusten paloturvallisuuden ja paloteknisten laitteiden säädökset ja niiden soveltamisohjeet ilmoitetaan opintojakson alussa ja Moodlella. Muu opintojaksolla käytettävä materiaali on verkossa, Moodlella olevat itseopiskelupaketit ja opettajien luentokoosteet.

6.2.2. Valvonta ja turvallisuusviestintä 6 op

Brandsyn och säkerhetrådgivning (6 sp)
Fire Inspections and Safety Guidance (6 cu)

Osaamistavoitteet

- Opintojakson suoritettuaan opiskelija
  - tiedostaa pelastusviranomaisen valvontaan liittyviltä osin pelastus- ja kemikaalilainsäädännön,

- tiedostaa turvallisuusviestinnän perusteet ja suunnittelun tarpeen viranomaistyössä,
- tiedostaa pelastusviranomaisen oikeudet ja velvollisuudet palontutkinnassa,
- ymmärtää valvontatyön merkityksen pelastustoimessa,
- ymmärtää pelastus- ja kemikaalilainsäädännön vaikutukset omaan ja asianosaisen velvollisuuksiin,
- ymmärtää turvallisuusviestinnän, sen suunnittelun ja johtamisen merkityksen viranomaistyössä,
- ymmärtää palontutkinnan merkityksen pelastustoimessa,
- osaa suorittaa valvontaa tavanomaisiin valvontakohteisiin,
- osaa soveltaa pelastus- ja kemikaalilain mukaisia säädöksiä ja ohjeita valvontatyössä turvallisuusviestintää hyödyntäen,
- osaa laatia viranomaisen päätöspöytäkirjan perusteluineen hyvää hallintotapaa noudattaen,
- osaa soveltaa ja valita turvallisuusviestinnän menetelmät kohderyhmä huomioiden,
- soveltaa turvallisuusjohtamista turvallisuusviestintätyössä,
- osaa soveltaa työtapoja palontutkinta huomioiden,
- osaa arvioida asiakkaan toiminnan ja järjestelyjen tasoa suhteessa lainsäädäntöön,
- osaa arvioida valvontatyössä asiakkaan toiminnan järjestelyjä, olosuhteita ja asiakirjoja sekä niiden vaikutusta kokonaisturvallisuuteen,
- osaa arvioida asiakastilanteessa mahdollisesti kohdistuvia uhkatilanteita ja toimia sen mukaisesti,
- osaa arvioida kohteesta pelastustoiminnan työturvallisuuteen liittyviä järjestelyjä,
- osaa arvioida asiakkaan eri turvallisuusviestinnän osa-alueita,
- osaa kerätä havaintoja ja dokumentteja palontutkinta huomioiden,
- pystyy valvontatyössä arvioimaan, opastamaan ja ohjaamaan asiakkaan toimintaa kokonaisvaltaisesti valvontavastuun osa-alueiden suhteen,
- pystyy tarkastamaan ja arvioimaan pelastustoimintaan sekä kemikaaliturvallisuuteen liittyvät järjestelyt, asiakirjat ja dokumentit,
- pystyy hyödyntämään valvontatyössä saatuja taustatietoja pelastustoiminnassa,
- pystyy ohjaamaan asiakkaan sisäistä ja ulkoista turvallisuusviestintää,
- pystyy suunnittelemaan ja johtamaan ryhmänsä turvallisuusviestintää,
- pystyy johtamaan pelastusryhmää palontutkintaa edistävällä tavalla,
- pystyy johtamaan pelastusryhmää työturvallisuus huomioiden.

Sisältö

Valvontaan liittyvät lait, asetukset ym. säädökset

Valvonnan organisointi ja menetelmät

Tavanomaisten valvontakohteiden valvontakeinot ja menetelmät

Vaarallisten kemikaalien säilytys ja varastointi

Turvallisuuskouluttajan osaamisvaatimukset

Turvallisuusviestinnän tavoitteet, menetelmät, suunnittelu ja johtaminen

Palontutkintaan liittyvä lainsäädäntö ja teknisen tutkinnan erityspiirteet

Valvonnan ja turvallisuusviestinnän yhteys sammutus- ja pelastustehtävien johtamiseen

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, tutustumiskäynnit/harjoitukset, itsenäinen oppiminen, oppimistehtävät ja kirjallinen koe lähdeaineistoa hyödyntäen

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Oppimisympäristöt ovat luokkatilat, simulaattorit ja harjoituskohteet

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastaja tutkinto (tai vastaava osaamistaso) ja Rakep opintojakson suoritus.

Opintojaksolla on liittymäpintoja useisiin muihin opintojaksoihin. Keskeisimpinä ovat:

Rakennusten paloturvallisuus luo pohjaa valvontatyöhön rakennusten tekniikan osalta.

Paloteknisten laitteiden osalta valvontaan liittyvät asiat käydään läpi.

Rakenteellisten ratkaisujen osalta Rakep luo pohjaa PRONTO rakennusselosteen täytölle.

Rakep luo perusteita palontutkinnalle (materiaalit, rakenteet, laitteet jne.)

Opastus turvallisuusviestinnässä, rakennusten tekniikan ymmärtäminen, jotta neuvonta ja viestintä on asiantuntevaa.

Pelastustoiminnan johtamisen kokonaisuus (perusteet, ryhmän- joukkueenjohtaminen ja suuret pelastusmuodostelmat)

Rakennuksen ja järjestelmien rakennusluvan mukaisuuden ja sen ylläpidon varmistaminen valvontatyössä antaa apua taktiikan ja tekniikan valintaan pelastustoiminnan johtamisessa rakennus ja toiminnanharjoittajan toiminta huomioiden.

Työturvallisuus ja paloteknisten laitteistojen käyttö huomioidaan pelastustoiminnan johtamisen näkökulmasta, johtamissuunnitelmat ja kohdekortit huomioiden.

Pelastustoiminnan johtamisessa on kiinnitettävä huomiota palontutkintaan.

Valvontatehtävät ja valmiudessa oleminen yhtä aikaisena työtehtävänä huomioidaan.

Palontutkinta on huomioitava pelastustoiminnan johtamisessa.

Pelastusyksikön toiminta palopaikalla kokonaisuutena palontutkintaa edistävällä tavalla on tärkeää.

Palofysiikka:

Palofysiikaalisten ilmiöiden (palaminen, sammuttaminen) ymmärtäminen on perusteena valvonnassa huomioitavien suunnittelun ja toteutuksen vaatimuksille kiinteistöissä.

Oikeanlaisten sammuttimien valinnan ohjeistukseen saadaan tukea.

Palofysiikassa luodaan perusteita palontutkinnalle.

Pelastustoimen hallinto:

Hyvä hallintotapa (hallintolaki), laillisuus valvontatyössä (pelastuslaki) kuuluu valvontaan.

Pelastusviranomaisen palontutkintavelvoite(arvio palon syttymissyystä)

Viestintätaitojen perusteet:

Pöytäkirjojen ja lausuntojen muotoseikat hyvää hallintotapaa noudattaen valvonnassa.

Päätösten perusteleminen, opastaminen, kirjallinen ja puheviestintä valvontatyössä.

Palontutkintaselosteet (PRONTO) laadinta.

Vaaralliset aineet:

”Vaaralliset aineet” antaa pohjaa kemikaaliriskien ymmärtämiselle ja tukee valvontaa ja viestintää. Erilaisten kemikaalien palamismekanismien tunteminen edesauttaa palontutkintaa.

Koulutustaito:

Koulutustaito on sekä sisäistä (työvuorokouluttamista) että ulkoista (sidosryhmät ja kansalaiset) kouluttamista, turvallisuusviestintä painottuu ulkoiseen kouluttamiseen.

Sisäisenä koulutuksena palontutkinnan ja sen helpottamisen kouluttaminen pelastajille.

Koulutustaidon perusteissa opittuja taitoja sovelletaan turvallisuusviestinnässä.

Opetusopissa ja tiedottamisessa luodaan pohjat, joita sovelletaan sitten syvemmin turvallisuusviestinnässä.

Näiden liittymäpintojen välillä voidaan soveltuvin osin järjestää useamman opintojakson yhteisiä oppimistehtäviä ja harjoituksia.

Opintojakson harjoituksissa voidaan tehdä yhteistyötä pelastajakurssien Rakennusten turvallisuus ja -valvonta sekä Turvallisuusviestintä -opintojaksojen harjoitusten kanssa.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu toiselle lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Oppimistehtävien ja opintoaineiston omatoiminen opiskelu ja raportointi annetun aikataulutuksen mukaisesti
  - Opintojakson kokeiden hyväksytyt suoritukset
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Valvontatyön organisointi ja toteutus
  - Valvontapöytäkirjan laadinta ja asiakkaan opastaminen ja ohjeistaminen oikean vaatimustason saavuttamiseksi
  - Tiedonhankintakykyä erilaisista lähteistä
  - Turvallisuusviestinnän menetelmät ja toteutus eri kohderyhmille
  - Turvallisuusviestinnän suunnittelumenetelmät ja johtaminen
  - Palontutkinnan näkökulman ja vaatimusten huomioiminen pelastustoiminnassa ja ennaltaehkäisyssä
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Pelastuslain osalta viranomaisvalvontaan liittyvät luvut (2,3 ja 12)
  - Hyvään hallintotapaan liittyvät vaatimukset ja mahdollisuudet viranomaistyössä
  - Laki kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta kemikaalien vähäisen varastoinnin ja säilytyksen osalta (pelastusviranomaisen valvonta velvoitteen mukaisesti)
  - Keskeisten asetusten, määräysten, oppaiden ym. tulkintaa valvontatyön ja opastuksen osalta oikean toteutustason määrittämiseksi
  - Turvallisuusalan ajantasainen turvallisuusviestintämateriaali

- Turvallisuusviestinnän suunnitteluun ja toteutukseen vaikuttavat asiakirjat ja ohjeet
- Palontutkintaan liittyvät säädökset, menetelmät, pelastusalan ohjeet ja kirjallisuus
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Monipuolinen yhteistyötahojen ja tietolähteiden hyödyntäminen haasteellisissa tulkintatilanteissa
  - Valvontatyö ja sen laaja-alainen hyödyntäminen pelastustoimen tehtävissä
  - Vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot viranomaistehtävissä ja turvallisuusviestinnässä
  - Turvallisuusviestinnän hyödyntäminen pelastus- ja valvontatyössä
  - Palontutkinnan merkitys pelastustoimen eri tehtävissä ja paloturvallisuuden kehittämisessä.

Arviointiasteikko

- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

Kirjallisuus

Ajantasainen pelastus- ja kemikaalilaki sekä niihin liittyvät asetukset. Opintojaksossa käytettävä kirjallisuus ilmoitetaan opintojakson alussa Moodlella.

6.3. TEHOKAS PELASTUSTOIMINNAN JOHTAJA

6.3.1. Vaaralliset aineet 4 op

Farliga ämnen (4 sp)
Hazardous Materials (4 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tuntee vaarallisten aineiden torjuntakalustoa,
- ymmärtää onnettomuustilanteissa vaikuttavien yleisimpien ilmiöiden kemialliset tekijät,
- ymmärtää vaarallisten aineiden tietolähteiden käytön merkityksen vaarallisten aineiden onnettomuuksissa,
- ymmärtää vaarallisten aineiden torjunnan perusteet ja vaaratekijät,
- ymmärtää perusteet torjuntakaluston käytön jälkeiseen huoltoon,
- ymmärtää dekontaminaation merkityksen henkilöturvallisuuden kannalta,
- osaa toimia vaarallisen aineen onnettomuudessa pelastusryhmän johtajana,
- osaa pelastusyksikön johtamisessa ottaa huomioon onnettomuustilanteissa vaikuttavien ilmiöiden kemialliset tekijät,
- osaa tulkita merkintäjärjestelmiä ja käyttää vaarallisten aineiden tietolähteitä,

- pystyy valitsemaan oikeat henkilösuojaimet vaarallisten aineiden onnettomuustilanteissa,
- osaa tiedustella onnettomuuskohteen ja määrittää vaara-alueet onnettomuustilanteessa,
- osaa organisoida kemikaalisukellustehtävät työturvallisesti onnettomuustilanteissa (suojautuminen kemikaalin vaaraominaisuuksien mukaisesti, kemikaalisukelluksen aikana työturvallinen toiminta ja kemikaalisukelluksen jälkeinen dekontaminaatio).

Sisältö

kemian perusteet
vaarallisten aineiden kemialliset ominaisuudet
vaarallisten aineiden tunnistaminen
vaarallisten aineiden onnettomuudet
toiminta vaarallisten aineiden onnettomuuksissa
varautuminen, toiminta ja toimijat CBRNE-tilanteissa
tietolähteet
henkilösuojaimet
vaarallisten aineiden mittaaminen
vaarallisten aineiden torjuntakalusto
vaarallisten aineiden harjoitukset (torjuntatekniikat)
vaarallisten aineiden sovelletut harjoitukset (onnettomuustilanteet)

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, itsenäinen opiskelu, harjoitukset, etätehtävät ja tentti.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu toiselle lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Opintoaineiston omatoiminen opiskelu
  - Opintojakson kokeen hyväksytyt suorittaminen
  - Harjoitukseen osallistuminen
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Tietolähteiden käytön hallinta
  - Suojaustasojen määrittäminen onnettomuustilanteessa
  - Yleisen torjuntataktiikan soveltaminen
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**

- Pelastussukellusohje ja kemikaalisukellusopas
- TOKEVA 2012
- Pelastusopiston julkaisut liittyen vaarallisten aineiden torjuntaan
- Vaarallisten aineiden kemia

▪ **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**

- Työturvallisten toimintatapojen valinta vaarallisen aineiden torjunnassa
- Pelastusryhmän johtaminen ja torjuntatöiden organisointitaito vaarallisten aineiden onnettomuustilanteessa
- Vuorovaikutus vaarallisten aineiden kuljetusjärjestelmien ja kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin kanssa

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

Kirjallisuus

Lautkaski & Teräsmaa (toim.). 2006. Vaarallisten aineiden torjunta. SPEK.
Koivistoinen, Kari & Salminen, Jouni. Pelastustoimen kemikaalisukellusopas. Pelastusopiston julkaisu 4/2008. 3. uudistettu painos 2012.
Halmemies, Sakari. 2000. Vaarallisten aineiden kemia. Pelastusopiston julkaisu 10/2000. Opintojaksolla jaettava aineisto.

6.3.2. Sammutus- ja pelastustekniikka 3 op

Släcknings- och räddningsteknik (3 sp)
Extinguishing and Rescue Techniques (3 cu)

Osaamistavoitteet

- Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa
- soveltaa pelastus- ja sammutustekniikoita eri onnettomuustilanteisiin,
  - suhteuttaa onnettomuustilanteessa pelastushenkilöstön toiminnan niin, ettei työturvallisuus vaarannu,
  - ehkäistä altistumista sammutustyössä ja harjoituksissa,
  - yhdistä palofysikaaliset ilmiöt käytäntöön ja osaa tuoda ne esille sisäpalosimulaattorissa muille henkilöille (koulutettaville).

Sisältö

- tulipalojen yleispätevät ilmiöt ja sammutustekniikat
- altistumien ja altistumisen vähentäminen pelastustoiminnassa
- pelastustekniikoiden kertaus ja niiden soveltaminen
- sisäpalosimulaattorin kouluttajakurssi

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, harjoitukset oman kurssin kanssa ja pelastajien kanssa, oppimistehtävä

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Sisäministeriön Pelastusosasto, pelastussukellusohje 47/2007
Sisäministeriön julkaisu 5/2016, ohje pelastushenkilöstön toimintakyvyn arvioinnista ja kehittämisestä
Sisäasianministeriön Pelastusosasto, korkealla työskentely pelastustoimessa A:72
Jälkivahinkojen torjunta 2008. Palopäällystöliitto
Pelastusopiston julkaisu 2/2008, savusukellusopas

Luokka, Moodle, harjoitusalueen simulaattorit

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Opintojakson suorittaminen edellyttää pelastajatutkinnossa tai vastaavassa tutkinnossa hankittuja tietoja ja taitoja.
Opintojaksolla on yhteys palofysiikkaan, pelastustoiminnan johtamiseen sekä koulutustaitoon. Lisäksi yhteys pelastajien sammutus- ja pelastustekniikan opintoihin joissa alipäällystökurssi on mukana.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu ensimmäiselle lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Opintoaineiston omatoiminen opiskelu
  - Opintojakson kokeen hyväksytyt suorittaminen
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Sisäpalo- ja pistoliekkisimulaattorin käyttö koulutusvälineenä
  - Savu- ja lämpöaltistumisen vähentämisen käytännön toimenpiteet
  - Turvallinen pelastustyövälineiden käyttö
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Pelastussukellusohje
  - Ohje pelastushenkilöstön toimintakyvyn arvioinnista ja kehittämisestä
  - Pelastusopiston julkaisut liittyen pelastustoimintaan
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Työturvallisuus pelastustyössä
  - Altistumisen vähentäminen sammutustyössä, harjoituksissa ja huollossa

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

Kirjallisuus

Sovitaan opintojakson alussa

6.3.3. Palofysiikka 2 op

Brandfysik (2 sp)

Fire Physics (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää keskeisten palofysiikan ilmiöiden teorian ja käytännön välisen yhteyden,
- osaa määritellä palofysikaalisia ilmiöitä ja kuvata kuinka fysikaaliset ilmiöt vaikuttavat pelastuslaitoksen työssä,
- osaa selittää kuinka fysikaaliset ilmiöt toimivat ja kuinka niitä voidaan hyödyntää tehokkaasti pelastustoiminnassa sekä raportoida tehtyjä palofysikaalisia mittauksia,
- osaa suunnitella ja toteuttaa palofysikaalisiin ilmiöihin liittyviä mittaussuunnitelmia ja mittauksia, soveltaa omassa paloesimiehen työssään tehtyjen mittausten mukaisia menetelmiä ja tuloksia sekä valita tehokkaimman tavan suorittaa pelastustoimintaa,
- osaa analysoida teorian ja käytännön välisiä suhteita,
- osaa suunnitella palofysiikan ilmiöihin liittyvän mittauksen ja kerätä aiheeseen liittyvää teoretista tietoa mittauksen perustaksi, kerätä oleelliset faktat mittaukseen liittyen sekä summata tehtyjen mittausten pohjalta tulokset niin, että niiden hyödyntäminen on mahdollista pelastustoiminnassa,
- osaa tehdä johtopäätöksiä tehtyjen palofysiikan mittausten pohjalta ja arvioida tehtyjen mittausten luotettavuutta ja toimivuutta,
- osaa havainnollistaa demonstraatioiden avulla palofysiikan ilmiöitä.

Sisältö

syttyminen, palaminen ja sammuttaminen
vedenkuljetus
mekaaniset apuvälineet
fysikaalisiin ilmiöihin liittyvien mittausten suunnittelu, suorittaminen ja mittausraportin laatiminen

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, työssäoppiminen, itsenäinen oppimistehtävä, ryhmätyöt

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kirjallisuus, luokatilat, harjoituskohteet harjoitusalueella mittaussuunnitelmien mukaisesti

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Edeltävät opinnot: Pelastajatutkinnossa suoritettu Palofysiikka tai vastaavat tiedot.
Yhteydet muihin opintojaksoihin: ennen *Palofysiikka* -opintojaksoa taustaa ja perusteita opiskelija saa *Viestintätaitojen perusteet* (kirjallinen raportointi), *Koulutustaito*, *Vaaralliset aineet ja Sammutus- ja pelastustekniikka* (mittausaiheiden ideoita) -opintojaksoilta. *Palofysiikan* jälkeen opiskelija pystyy hyödyntämään oppimaansa Pelastustoiminnan johtamisen opinnoissa.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu ensimmäiselle lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Toteuttamiskelpoisen mittaussuunnitelman laatiminen
  - Oikeanlaiset mitattavat asiat oikeanlaisilla mittareilla
  - Suunnitelman ja käytännönmittauksen yhdistäminen
  - Oleellisten asioiden raportointi mittauksesta
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Osaa valita toteuttamiskelpoiset menetelmät suhteessa mitattavaan aiheeseen
  - Mittausvälineistön käyttö, oikean datan kerääminen
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Teorian hyödyntäminen käytännön työn suunnittelussa
  - Oleellisten faktojen löytäminen tukemaan palofysiikan mittauksia
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Havaitun ongelman kirjaaminen mitattavaksi palofysikaaliseksi ilmiöksi ja mittaustulosten soveltaminen pelastustoiminnassa
  - Palofysiikan ilmiöiden soveltaminen omassa paloiesimiehen työssä
  - Työturvallisten toimintatapojen kehittäminen ja valinta

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä

5 kiitettävä

Kirjallisuus

Sovitaan opintojakson alussa

6.3.4. Pelastustoiminnan johtamisen perusteet 2 op

Grunderna i ledning av räddningsverksamhet (2 sp)
Basics in Leadership of Rescue Operations (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- muistaa pelastustoimessa käytettävät organisaatiot, muodostelmat ja tekniset piirrosmerkit,
- ymmärtää pelastustoiminnan johtamisen perusteet,
- tunnistaa pelastustoiminnan organisaatiot ja muodostelmat, sekä osaa kuvata niitä,
- ymmärtää tilannekuvan merkityksen pelastustoiminnan johtamisessa,
- saa valmiuksia tuleville pelastustoiminnan johtamisen opintojaksoille.

Sisältö

Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnitteluohje
Pelastustoiminnan johtamisprosessi
Pelastustoiminnan johtamisen viitekehys
Pelastustoiminnan organisaatiot, muodostelmat ja tekniset piirrosmerkit

Oppimismenetelmät

Luennot, ryhmätyöt, harjoitukset, tentti ja itseopiskelu

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kirjallisuus, luokkatilat, simulaattorit

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Opelastustoiminnan johtamisen perusteet opintojakso luo pohjan pelastustoiminnan johtamisen (pelastusryhmän- ja pelastusjoukkueenjohtamisen sekä suurten pelastusmuodostelmien) opintojaksoille.

Opintojakson ajoitus

Opintojen alussa, ennen muita pelastustoiminnan johtamisen opintojaksoja

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Pelastustoiminnan johtamisprosessin kokonaisuuden hallinta
  - Tiedon hankkiminen
  - Aloitekyky
  - Oman työn arviointi
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Opintojaksolla käytettävän kaluston hallinta
  - Johtamisprosessin hallinta
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje
  - Pelastussukellusohje
  - Pelastustoiminnan merkit ja lyhenteet
  - Pelastustoiminnan organisaatiot, suunnittelun perusteita
  - Pelastuslaki
  - Ohje pelastustoimen yksikkö- ja kutsutunnuksista
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Oman työn arviointi
  - Työaikojen noudattaminen
  - Työturvallisuuden hallinta osana pelastustoiminnan johtamista
  - Vuorovaikutus ja yhteistyötaidot
  - Pelastusalan moraalin ja luottamuksen merkityksen ymmärtäminen
  - Aloitekyky

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.3.5. Pelastusryhmän johtaminen 5 op

Ledning av en räddningsgrupp (5 sp)
Leading of a Rescue Squad (5 cu)

Osaamistavoitteet

- Opintojakson jälkeen opiskelija
  - tunnistaa pelastusryhmän suorituskyvyn erilaisissa onnettomuustilanteissa,
  - ymmärtää pelastusryhmän johtamisen perusteet,
  - tuntee viranomaisverkon toimintaperiaatteen ja hätäkeskuksen roolin viranomaistoiminnassa,
  - ymmärtää pelastustoiminnan kenttäjohtamisjärjestelmän toimintaperiaatteet,

- soveltaa aiemmin oppimaansa pelastusryhmän johtamisen opintojaksolla,
- analysoi omaa toimintaansa pelastusryhmänjohtajana,
- osaa analysoida onnettomuustyyppikohtaisesti tarvittavat resurssit.

Sisältö

onnettomuustyyppit ja onnettomuuksien universaalit piirteet
pelastusryhmän johtaminen eri onnettomuustyypeissä
pelastustekniikka
viestintä pelastustoiminnan johtamisessa

Oppimismenetelmät

luennot, ryhmätyöt, johtamisharjoitukset, käytännönkoe sekä itseopiskelu

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, simulaatioharjoitukset, Pelastustoiminnan johtamisen harjoitukset harjoitusalueella. Yhteiset ryhmäkeskustelut ja tehtävät

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastustoiminnan johtamisen perusteet
Koulutustaito

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu ensimmäiselle lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Johtamisprosessin hallinta
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Tekninen johtaminen
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Kenttätoimintajärjestelmän tuntemus
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Viestintä

Arviointiasteikko

HYL hylätty

- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.3.6. Pelastusjoukkueen johtaminen 2 op

Ledning av en räddningspluton (2 sp)

Leading of a Rescue Platoon (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija:

- tunnistaa pelastusjoukkueen suorituskyvyn erilaisissa onnettomuustilanteissa,
- ymmärtää pelastusjoukkueen johtamisen perusteet, ymmärtää tilannekuvan merkityksen pelastustoiminnan johtamisessa sekä kykenee tarvittaessa toimimaan pelastusjoukkueen johtajana,
- osaa soveltaa aiemmin oppimaansa pelastusjoukkueen johtamisen opintojaksolla sekä osaa soveltaa pelastustoiminnan kenttäjohtamisjärjestelmää pelastusjoukkueen johtamisessa,
- osaa analysoida omaa toimintaansa pelastusjoukkueenjohtajana sekä osaa analysoida onnettomuustyyppikohtaisesti tarvittavat resurssit,
- osaa johtaa pelastusjoukkuetta eri onnettomuustyypeissä,
- osa tehdä onnettomuustyyppikohtaisia taktisia ratkaisuja,
- osaa soveltaa aiemmin oppimaansa pelastusjoukkueen johtamisen opintojaksolla.

Sisältö

taktiset piirrosmerkit
taktiikka pelastustoiminnassa
pelastusjoukkueenjohtaminen eri onnettomuustyypeissä
onnettomuustiedottaminen
luennot, ryhmätyöt, johtamisharjoitukset, käytännönkoe sekä itseopiskelu

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, simulaatioharjoitukset, pelastustoiminnan johtamisen harjoitukset harjoitusalueella, yhteiset ryhmäkeskustelut ja tehtävät

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastusryhmän johtaminen

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu toiselle lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____

- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

▪ **Työprosessin hallinta**

Johtamisprosessin hallinta (tiedustelu, päätös, käsky, valvonta)

- Ymmärtää tiedustelutiedon merkityksen ja osaa myös välittää tietoa ylemmälle johtamistasolle
- Kyky käyttää eri tietolähteitä päätöksenteon tueksi
- Nopea päätöksentekokyky sitoa pelastustoimen resurssit informaation avulla
- Hyvän käskyn antaminen (lyhyt, ymmärrettävä, toteuttamiskelpoinen)
- Toiminnan valvonta ja seuraaminen
- Tilannekuvan ylläpitäminen ja välittäminen

Taktisten yleisperiaatteiden soveltaminen johtamistoiminnassa

- Painopisteen määrittäminen uhanalaisempaan suuntaan

Onnettomuuskohtaisten toimintaperiaatteiden hallinta

- Johtamissuunnitelmien jalkauttaminen päivittäiseen toimintaan

Tiedottaminen

- Ymmärtää tiedottamisen merkityksen ja osaa tarvittaessa laatia onnettomuustiedotteen

▪ **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**

Turvaohjeiden huomioiminen kaikessa toiminnassa

Virve-päätelaiteen käyttö sekä kenttäjohtamisjärjestelmien käyttäminen johtamisvälineenä

Pelastusryhmien kaluston turvallinen ja tehokas käyttäminen

▪ **Työn perustana olevan tiedon hallinta**

Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje

Pelastussukellusohje

Onnettomuustyyppikohtaiset toimintaperiaatteet

Taktiset piirrosmerkit

Rakenteellisen palonehkäisyn hyödyntäminen pelastustoiminnan johtamisessa

Vaarallisten aineiden onnettomuuksiin liittyvät tiedostot

Pronto

▪ **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**

Sosiaaliset taidot, vuorovaikutustaidot, viestintätaidot

Pelastusryhmän toimintavalmiuden ylläpitäminen ja kehittäminen

Työturvallisuuden noudattaminen ja kunnioittaminen

Arviointiasteikko

HYL hylätty

1 tyydyttävä

2 tyydyttävä

3 hyvä

4 hyvä

5 kiitettävä

6.3.7. Suuret pelastusmuodostelmat ja viranomaisyhteistyö 1 op

Att leda storolyckor samt myndighetsamarbete (1 sp)

Leadership of Major Accidents and Cooperation between Authorities (1cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa toimia pelastuskomppanian johtokeskuksessa alipäällystön roolissa,
- osaa tukea johtokeskuksen toimintaa, ja
- osaa käyttää kenttäjohtamisjärjestelmää osana johtamista.

Sisältö

Pelastuskomppania johtaminen, johtokeskustyöskentely ja viranomaisyhteistyö

Oppimismenetelmät

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle-kurssi, Johtamissimulaattorit, Krisu-harjoitukseen osallistuminen

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastusryhmän ja -joukkueenjohtamisen opinnot

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu toiselle lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Tuntee alipäällystön roolin suurten pelastusmuodostelmien johtamisessa ja viranomaisyhteistyössä
  - Osaa toimia pelastustoiminnan johtokeskuksessa
  - Osaa viestiä ja välittää oman vastualueensa tilannekuvaa eteenpäin ja ymmärtää sen merkityksen kokonaisuuden kannalta
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Hallitsee pelastustoimen johtamisen tietojärjestelmien käytön
  - Tuntee muiden viranomaisten roolin pelastustoimen johtamisessa
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Pelastustoimen komppanian johtamisen perusteet
  - Viranomaisten yhteistyön suuronnettomuustilanteessa ja niihin varautumisessa

- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Osaa kehittää omia tietoteknisiä ja viestintää tukevia taitojaan koko työuransa ajan
  - Osaa hakea tietoa onnettomuustutkinnasta ja pelastustoimen tutkimuksista sekä soveltaa saamaansa tietoa omaa toimintaansa

Arviointiasteikko

HYL hylätty
Suoritettu, S

Kirjallisuus

Suuronnettomuusopas Castren ym. Duodecim 2015
Esikuntatyöskentely Pelastuskompanian johtamisessa

6.3.8. Riskienhallinta ja varautuminen 3 op

Riskhantering och beredskap (3 sp)

Risk Management and Preparedness (3 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tuntee pelastuslaitoksen riskienhallinnan ja varautumisen perusteet,
- osaa käyttää pelastushallinnon tietojärjestelmä Prontoa,
- tuntee pelastuslaitoksen riskienhallinta- ja palvelutasoprosessit sekä alipäälystön roolin varautumiseen liittyvissä tehtävissä.

Sisältö

Riskienhallinnan teoreettinen tausta, pelastustoimen riskianalyysi ja palvelutason määrittäminen

Toimintavalmiuden suunnittelu pelastuslaitoksessa

Pelastushallinnon tietojärjestelmät (PRONTO, PEKE)

Varautumista koskeva keskeinen lainsäädäntö

Pelastustoimen varautumistehtävät ja valmiussuunnittelu

Väestönsuojelu: normit tehtäviä hoitavat organisaatiot

Omatoiminen varautuminen ja pelastussuunnitelmat

Oppimismenetelmät

Lähiopetukseen sisältyy riskienhallinnan, varautumisen ja onnettomuustilastoinnin teoria ja sen soveltaminen käytännön työhön sekä vaarojen ja haittojen tunnistamisen ja arvioinnin harjoittelu käytännössä. Oppimistehtävät tehdään varautumisen ja riskienhallinnan aihealueista sekä harjoitustehtäviä tehdään erilaisista onnettomuuksista resurssi- ja onnettomuustilastointijärjestelmään. Onnettomuustilastointijärjestelmän opiskelu tapahtuu osittain opetusvideoiden ja verkkotentin avulla

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, ATK-luokassa tehtävät tietojärjestelmäharjoitukset

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastustoimen hallinnon ja rakenteellisen paloturvallisuuden opintojaksojen suorittaminen

Opintojakson ajoitus

Opintojakso jakaantuu kummallekin lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Riskienhallinnan, varautumisen ja onnettomuustilastoinnin teorian tiedon soveltaminen käytäntöön
  - Opintoaineiston omatoiminen opiskelu, oppimistehtävien ja harjoitustehtävien tekeminen
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Osaa käyttää onnettomuuksien tilastointijärjestelmää (Pronto)
  - Ymmärtää tilastoinnin merkityksen osana pelastustoimen kehittämistä ja riskienhallintaa
  - Tuntee vaarojen haittojen ja riskienhallinta menetelmien prosessit
  - Tuntee pelastustoimen palvelutasoprosessin ja sen laadintaan käytettävien suunnitelmien, analyysien sekä riskienhallinnan ja varautumisen perusteet
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Pelastuslain ja -asetuksen sekä valmiuslain soveltuville osin
  - Tuntee pelastustoimen strategian ja sisäministeriön antamien ohjeet riskienhallinnan ja varautumisen osalta
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Osaa toimia yhteistyössä muiden pelastustoimen viranhaltijoiden kanssa ja tuntee riskienhallintatyön sekä valvontatyön toimintaprosessin
  - Pystyy hyödyntämään operatiivisen työn tietoja ja taitoja pelastustoimen riskienhallintatyön kehittämisessä

Arviointiasteikko

HYL hylätty
Suoritettu, S

Kirjallisuus

Ohje palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta SM 17/2013
Toimintavalmiuden suunnitteluohje SM 26/2012
Ohje väestö evakuointien suunnittelusta ja toteuttamisesta SM 2003
Valmiussuunnittelu pelastuslaitoksissa SM 2007

Valmiuslaki (1091/91) luvut 1,2 ja 3
Turvallinen ja kriinkestävä Suomi - pelastustoimen strategia 2025
Yhteiskunnan turvallisuusstrategia 2010

6.3.9. Ensihoito 3 op

Akutvård (3sp)
Emergency Medical Care (3cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- kertoa ensihoitopalvelun hallinnollisen ja toiminnallisen rakenteen,
- arvioida ensihoitopalvelun tuottamista ja toimintaa koskevan lainsäädännön vaikutuksia ensihoitopalveluun,
- selittää ensihoidon palvelutasopäätökseen liittyvän prosessin,
- selittää ensihoitotyön johtamisen erityispiirteet sekä ensihoidon johtamisorganisaation rakenteen,
- selittää ensihoidon tilannejohtajan toimenpiteet ja toiminnan yhteistoimintatilanteissa,
- selittää oman toiminta-alueensa ensihoitopalvelun rakenteen ja organisaation,
- ottaa käytäntöön monipotilastilanteessa start-triage -järjestelmän,
- toimia ensivasteyksikön jäsenenä sosiaali- ja terveystoimen johtamissa tilanteissa,
- ottaa käytäntöön ensihoidon tilannejohtajan työohjeen harjoitellessaan tilannejohtajan tehtävää,
- ottaa käytäntöön ryhmätyötaitoja toimiessaan ensihoitopalvelun palveluksessa,
- verrata pelastustoimen ryhmäjohtajan ja ensihoidon tilannejohtajan toimintoja.

Sisältö

Ensihoitopalvelua koskeva lainsäädäntö
Pelastustoimen rooli ensihoitopalvelun tuottajana
Ensivasteyksikössä toimiminen ensihoitotehtävässä
Kenttäjohtajajärjestelmän käyttö ensihoidossa (KEJO, riippuu käyttöönottoaikataulusta)
Ensihoidon tilannejohtaminen
Ryhmän toiminta TRM

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, Oppimistehtävät, Simulaatio-opetus, Harjoittava opetus, Aiemman tiedon hyödyntäminen

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle
Suuronnettomuusopas
Ensihoidon tilannejohtajan työohje, 2016, Pelastusopisto
Luentomateriaali

Luokkatilat, Ensihoitosimulaattori, Pienoismallisimulaattori, Harjoitusalue harjoituskohteineen

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastajatutkinto tai siihen rinnastettava koulutus sekä A340/2011 määrittelemä perustason ensihoitoon pätevöittävä tutkinto

Opintojakson ajoitus

Pelastusryhmän johtaminen -opintojakson jälkeen

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Opiskelija pystyy aikataulussa tekemään annetut oppimistehtävät
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Opiskelija pystyy hakemaan tietoa pystyäkseen tekemään oppimistehtävät
  - Osaa ensihoidon prosessin johtamisen kannalta
  - Osaa ensihoidossa tarvittavien välineiden käytön ja potilaan hoidon perusteet
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Opiskelija pystyy hakemaan tarvittavaa teoretietoutta kirjallisuudesta sekä pystyy aiemmin oppimaansa hyödyntäen oppimaan ensihoitojärjestelmän toiminnan ja ensihoitoprosessin kulun
  - Opiskelija tietää A340/2011 sekä L1326/2010 ensihoitoa koskevat osiot
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Opiskelija pystyy työelämässään hyödyntämään tietouttaan mm. moniviranomaistehtävissä
  - Opiskelija osaa työturvallisen toimintamallin toimiessaan ensihoidon tehtävissä tai yhteistyössä ensihoitopalvelun kanssa

Arviointiasteikko

HYL hylätty
S suoritettu,

Kirjallisuus

Castren, M. Ekman, S. Ruuska, R. Silfvast, T. toim. 2015. Suuronnettomuusopas, 3. uudistettu painos. Kustannus Oy Duodecim. Helsinki

Kuisma, M. Holmström, P. Nurmi, J. Porthan, K. Taskinen, T. 2013. Ensihoito, 2. uudistettu painos. Sanoma Pro Oy. Helsinki

Castren, M. Helveranta, K. Kinnunen, A. Korte, H. Laurila, K. Paakkonen, H. Pousi, J. Väisänen, O. toim. 2012. Ensihoidon Perusteet, 4. korjattu painos. Otavan Kirjapaino Oy. Keuruu

6.3.10. Liikuntakasvatus 3 op

Gymnastik och hälsokunskap (3 sp)
Physical Education (3 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- on sisäistänyt liikunnan merkityksen välineenä työkyvyn kehittämisessä, ja hän osaa ohjata työvuoroaan oikeisiin toimintamalleihin liikuntaharjoituksissa,
- on valmis ja halukas ylläpitämään toimintakykyään koko työuran ajan ja valmis omaksuma kriittisesti uusia liikuntatapoja koko eliniän ajan,
- on sisäistänyt oikean ergonomian ja oikeiden työskentelytapojen ja -asentojen merkityksen ja käytön myös hälytys- ja pelastustehtävissä, sekä osaa perustella ja ohjata työvuoroaan oikeisiin malleihin,
- pitää liikunnan harjoittamisen turvallisuus- ja tehokkuusajattelua luonnollisena osana liikunnan harjoittamista, ja pystyy valvomaan liikunnan turvallisuutta ja ergonomiaa työvuorossaan,
- on sisäistänyt pelastajalle tärkeiden toimintakyvyn osa-alueiden kehittämisen teoriataustan ja käytännön toteutuksen periaatteet.

Pelastussukellusta edellyttävä fyysinen toimintakyky. Fyysisen toimintakyvyn parantamiseksi tehtyjen liikuntatuokioiden ohjaaminen turvallisesti ja tehokkaasti työvuorossa

Sisältö

Ilmoitetaan toteuttamissuunnitelmassa

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, itsenäinen oppiminen, tiimioppiminen, virtuaalioppiminen, tutustumiskäynnit; sportfolio, opetustuntien suunnittelu, toteuttaminen ja analysointi. Oppimispäiväkirja

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kurssin alussa osoitettu kirjallisuus, luokkatilat, simulaattorit, harjoituskohteet, urheiluhallit, koulurakennus, ulkotilat

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastajan liikuntakasvatusopintojakso

Opintojakson ajoitus

Koko opiskeluajan tasaisesti jakautuva, kuntoa ei voi varastoida

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi

- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä Omatoiminen harjoittelu
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Oma henkilökohtaisen liikuntaohjelman suunnittelu, sen säännöllinen noudattaminen myös vapaa-ajalla
  - Harjoitussuunnitelman tekeminen, palauttaminen ja analysointi aikataulun mukaisesti Moodleen
  - Liikuntaharjoitusten turvallinen, taloudellinen sekä laadukas toteuttaminen
  - Jatkuva arviointi
  - Sportfolio
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Liikunnan opintojaksoon kuuluvat fyysisen toimintakyvyn testit
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Pelastuslaki
  - Pelastussukellusohje
  - Liikuntapedagogiikka
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Henkilökohtaisen harjoitusohjelman teko ja analysointi
  - Työvuorolle tehtävä harjoitusohjelma
  - Oppimispäiväkirja
  - Fyysisen toimintakyvyn testaaminen; kestävyys, lihaskunto, liikunnallinen taito sekä uintitaito
  - Liikuntasuunnitelman arviointi
  - Sportfolio
  - Harjoitusoppitunnin pitäminen
  - Jatkuva arviointi

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.4. HENKILÖSTÖNSÄ TYÖVIREYTTÄ YLLÄPITÄVÄ HENKILÖSTÖ-JOHTAJA

6.4.1. Henkilöstöjohtaminen 2 op

Personalledning (2 sp)
Personnel Management (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää lähiesimiestoiminnan merkityksen osana henkilöstöjohtamisen kokonaisuutta,
- osaa soveltaa kunnallista yleistä ja tarkentavaa virka- ja työehtosopimusta keskeisissä työelämän tilanteissa,
- tuntee keskeisen henkilöstöjohtamiseen liittyvän lainsäädännön,
- ymmärtää johtamisviestinnän merkityksen työyhteisön toiminnalle, työn tuloksille ja työpaikan ilmapiirille,
- tietää yleisimpiä työhyvinvointia edistäviä menetelmiä ja tietää perusteet henkilöstön jaksamista edistävästä johtamisesta,
- tuntee kehityskeskustelujen rakenteen, merkityksen ja seurannan ja voi kehittää henkilöstön osaamista sen perusteella.

Sisältö

Henkilöstöjohtamisen historia ja tehtävä
Johtamisviestintä
KVTES ja TS
Työhyvinvointi
Työnohjaus
Kehityskeskustelut

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, oppimistehtävät

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, luennot. kirjallisuus

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Oman johtajuuden kehittäminen (yhteinen oppimistehtävä ensimmäisen lukukauden alussa.)

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu toiselle lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____

AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Johtamisviestinnän ja työhyvinvoinnin prosessit
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Menetelmät ja välineet johtamisviestintään ja työhyvinvoinnin edistämiseen
  - Lähiesimiestaidot
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Kunnallinen yleinen ja tarkentava virka- ja työehtosopimus
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Viestintä, lähiesimiehenä toimiminen

Arviointiasteikko

HYL hylätty
1 tyydyttävä
2 tyydyttävä
3 hyvä
4 hyvä
5 kiitettävä

Kirjallisuus

Sovitaan opintojakson alussa

6.4.1. Pelastustoimen hallinto 3 op

Förvaltning inom räddningsväsendet (3 sp)

Rescue Services Administration (3 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tuntee pelastustoimen ja henkilöstöjohtamista ohjaavan lainsäädännön, pelastustoimen alueen johtosäännöt sekä pelastustoimen organisaation mukaan lukien vapaaehtoinen palokuntatoiminta,
- tuntee esimiehen vastuut ja velvollisuudet,
- osaa tehdä pienimuotoisia hankintapäätöksiä,
- tuntee keskeiset työturvallisuutta koskevat säännökset.

Sisältö

Pelastustoimen lainsäädäntö
Pelastustoimen henkilöstötieto
Henkilöstöjohtamista ohjaava lainsäädäntö
Pelastustoimen alueen johtosäännöt
Vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteet, palokuntasopimukset
Pelastustoimen hankinnat
Työturvallisuutta ohjaava lainsäädäntö
Pelastusalan työturvallisuus käytännössä, alipäällystön rooli työturvallisuuden kehittäjänä

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, oppimistehtävät

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, luennot, kirjallisuus

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei edeltäviä opintoja

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu kummallekin lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä _____
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Hallinnon ja työturvallisuuden prosessit
- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Menetelmät ja välineet hallinnollisten tehtävien hoitamiseen
  - Työturvallisuusnäkökulma
- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Pelastustoimen lainsäädäntö
  - Pelastustoimen henkilöstötieto
  - Henkilöstöjohtamista ohjaava lainsäädäntö
  - Pelastustoimen alueen johtosäännöt
  - Vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteet, palokuntasopimukset
  - Pelastustoimen hankinnat
  - Työturvallisuutta ohjaava lainsäädäntö
- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Lähiesimiehen hallinnolliset tehtävät

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.4.2. Kehittämishanke 4 op

Utvecklingprojekt (4sp)
Development Project (4cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa laatia itsenäisesti kehittämishankkeen, jossa hän yhdistelee, soveltaa ja hyödyntää opintojensa aikana saatuja tietoja ja taitoja,
- osaa laatia tavoitteet, toteuttamissuunnitelman ja raportoinnin kehittämishankkeeseen,
- pystyy analysoimaan oppimaansa ja arvioimaan omaa toimintaansa,
- pystyy hankkeen edetessä pidettävissä seminaareissa esittämään työn etenemisen raportoinnin myös suullisesti.

Sisältö

kehittämishankkeen tavoite, suoritus ja arviointi
suunnitteluseminaarit
itsenäinen työskentely
väliseminaarit
työskentely ohjaavan opettajan / työelämän edustajan kanssa
päätöseminaari

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, työssäoppiminen, itsenäinen oppiminen, tiimioppiminen, kehittämishanke, seminaarit

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kirjallisuus, luokkatilat

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Viestintätaitojen perusteet, ammatilliset aineet

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu molemmille lukukausille

Osaamisen osoittamistavat

- Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- Harjoitukset
- Koe / kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- Muu, mikä seminaarit ja kehittämishanke
- AHOT -korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

- **Työprosessin hallinta**
  - Seminaareihin osallistuminen
  - Kehittämishankkeen tekeminen
  - Palautteen antaminen ja palautteen vastaanottaminen

- **Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
  - Osaa laatia raportin
  - Osaa kirjoittaa ymmärrettävästi ja kieliopillisesti oikein
  - Osaa esittää kehittämishankkeen aiheen ja sisällön uskottavasti ja ammatillisesti
  - Osaa antaa rakentavaa palautetta muiden kehittämishankkeista
  - Osaa hyödyntää saamaansa palautetta

- **Työn perustana olevan tiedon hallinta**
  - Raportointiohjeet
  - Lähteiden käyttäminen
  - Kielenhuolto-ohjeet

- **Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
  - Tiedonhankkiminen
  - Tiedon prosessointi
  - Valmius tehdä oppimiseen liittyviä tehtäviä
  - Asenne kehittää tulevaa työtehtävää tai työympäristöä

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

7. Opintoja koskevia ohjeita

Pelastusopistolla opetusta koskevia yleisiä ohjeita löytyy opiskelijoiden Petrasta.

7.1. Suoritustavat

Opintojen suoritustavat kerrotaan opetussuunnitelman opintojaksokuvauksissa sekä opintojakson toteutussuunnitelmassa. Opiskelu voi olla erilaista opintojakson opiskeluun liittyvää työtä, kuten lähi- ja monimuoto- tai verkko-opetukseen osallistumista, oppimistehtävien tekemistä, harjoitusten suunnittelua, harjoitusalueella tapahtuviin harjoituksiin osallistumista, kalustonhuoltoa tai näyttökokeeseen tai tenttiin valmistautumista.

Joillekin opintojaksoille osallistuminen edellyttää joko pakollisiin aiempiin opintoihin osallistumista tai aiempien pakollisten opintojen suorittamista. Vaaditut aiemmat opinnot ilmoitetaan opintojaksokuvauksissa.

7.1.1. Kokeiden järjestäminen alipäälystökoulutuksessa

Opintojaksojen kirjalliset ja käytännön kokeet järjestetään ko. opintojaksolle varattujen tuntien puitteissa (pois lukien uusintakokeet) ja opettajan ilmoittamana ajankohtana. Kokeisiin osallistuvat kaikki kurssin opiskelijat, eikä niihin erikseen ilmoitauduta. Jos opiskelija ei osallistu opintojakson kokeeseen ilman vastuupettajan hyväksymää syytä, katsotaan se yhdeksi suorituskerraksi ja johtaa näin hylätyyn suoritukseen.

Kirjalliset uusintakokeet järjestetään vain ja ainoastaan kunkin lukukauden alussa ilmoitettuina uusintakoepäivinä. Uusintoja järjestetään kerran kuukaudessa, uusintakoepäivät ja ilmoittautumisohjeet löytyvät Petrasta.

Opiskelija voi tällöin

- korottaa opintojakson arvosanaa (ks. 7.1.2.),
- uusia hylätyn suorituksen (ks. 7.1.3),
- suorittaa tavanomaisen opintojaksokokeen, jos hän on vastuupettajan hyväksymästä syystä ollut estynyt osallistumisesta aikaisemmin järjestettyyn tavanomaiseen kuulusteluun.

7.1.2. Opintojakson arvosanan korottaminen

Hyväksytyyn opintojakson arvosanaa voi koulutuksen aikana yrittää yhden kerran korottaa Pelastusopiston uusintatenttipäivinä sinä ajankohtana voimassa olevien vaatimusten mukaisesti. Korotustenttitehtävien laadinnasta huolehtii se opettaja, joka antaa tai on viimeksi antanut opintojakson arvosanan. Arvosanan korotusyritys ei voi huonontaa jo saatua arvosanaa. Käytännön kokeiden, testausten ja muiden näyttökokeiden ajankohdat sovitaan erikseen.

7.1.3. Hylätyn suorituksen uusiminen

Hylätyn suorituksen voi uusia opintojakson opiskelun aikaisilla tutkintovaatimuksilla kaksi kertaa. Uusimiset tehdään Pelastusopiston ilmoittamina uusintakoepäivinä. Jos opiskelija ei saa opintojaksoa suoritetuksi kahdella uusintakerralla, hän osallistuu vastuopettajan määrittämään lisäkoulutukseen/harjoitteluun, jonka jälkeen hänellä on mahdollisuus uuteen koeyritykseen. Jos opiskelija ei saa opintojaksoa suoritetuksi em. menettelyllä, hän opiskelee ko. opintojakson uudestaan seuraavassa mahdollisessa yhteydessä ja opinto-oikeusaikansa puitteissa.

Uusintakokeeseen ilmoitaudutaan Petrasta löytyvän ohjeistuksen mukaisesti. Jos opiskelija ei saavu ilman hyväksyttävää syytä ilmoittautumaansa kokeeseen, katsotaan se yhdeksi yrityskerraksi. Esim. esittämällä lääkärintodistuksen opiskelija ei menetä oikeuttaan suorituskertaan.

Käytännön kokeiden uusintoja järjestetään kunkin opintojakson vastuopettajan ilmoittamina aikoina ja niihin ilmoitaudutaan ko. vastuopettajan ilmoittamalla tavalla.

7.1.4. Opintosuorituksen hylkääminen plagiointi- ja vilppitapauksessa

Opintosuoritus voidaan hylätä, mikäli opiskelija on sitä suorittaessaan syyllistynyt vilppiin. Valvoja voi välittömästi poistaa kuulustelutilaisuudesta vilppiin syyllistyneen opiskelijan. Opintosuoritus voidaan hylätä myös, kun vilppi havaitaan vasta tilaisuuden jälkeen.

Opiskelijaa, joka on Pelastusopiston piirissä harjoittanut opinnoissaan vilppiä, voidaan rangaista. Lain Pelastusopistosta (2006/607) 30 ja 31 §:ssä säädetään rangaistuksesta ja menettelystä kurinpitoasiassa. Oikaisumenettelystä säädetään Lain Pelastusopistosta (2006/607) 37 ja 38 §:ssä.

Opettajat voivat käyttää alkuperäisyyden tarkastuksessa sähköistä plagiointitunnistusjärjestelmää (Urkund) valitsemillaan opintojaksoilla.

7.1.5. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä opintojen hyväksilukeminen

Alipäällystötutkintoon voidaan hyväksilukea aiemmin suoritettuja opintoja. Hyväksilukeminen voi koskea opintojaksoa kokonaisuudessaan tai sen osia. Hyväksiluettavuutta arvioitaessa lähtökohtana on tutkinnon ja sen sisältämien opintojaksojen osaamistavoitteet. Arvioinnissa otetaan huomioon myös aikaisempien opintojen laajuus, sisältö sekä suoritettujen opintojen ikä.

Hyväksilukemismenettely käynnistyy vain opiskelijan aloitteesta. Opiskelijalla on velvollisuus todistaa osaamisensa, ja hänen on esitettävä todistusjäljennökset niistä opintosuorituksista, joihin hän vetoaa. Hyväksilukemista haetaan opintotoimistosta saatavalla lomakkeella.

Hyväksilukemispäätöksen asiassa tekee koulutuspäällikkö opintojakson vastuopettajan esityksestä. Tutkintoon ei pääsääntöisesti hyväksilueta kymmentä vuotta vanhempia opintoja.

Hyväksiluetut opintojaksosuoritukset merkitään yhdellä seuraavista vaihtoehdoista:

K = ennen nykyisiä opintoja suoritettu, tutkintoon hyväksi luettava opintojakso

H = nykyisen koulutuksen aikana muualla suoritettu, tutkintoon hyväksi luettava opintojakso

Hyväksiluku opetussuunnitelmaan kuuluvasta opintojaksosta annetaan siinä laajuudessa kuin se on ilmoitettu kyseisessä opetussuunnitelmassa.

7.2. Opintosuoritusten arviointi ja rekisteröinti

Arvioinnilla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla ohjataan ja tarkistetaan opiskelijan opintojen tavoitteiden saavuttamista. Arvioinnilla tuetaan opiskelijaa opetussuunnitelmassa esitettyjen oppimistavoitteiden saavuttamisessa. Arviointiin voivat osallistua opettajien lisäksi esim. opiskelija itse. Opiskelijan suorituksia arvioidaan vertaamalla suorituksia opetussuunnitelman tavoitteisiin.

Arvioinnissa korostetaan myös ns. jatkuvan näytön huomioon ottamista arvosanaa määrättäessä. Siten esimerkiksi opiskelijan huolellisuus, aktiivisuus, poissaolot, kotitehtävien suorittaminen ja vastaavat tekijät voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan nostavasti tai laskevasti enintään +/-1. Jatkuvan näytön arviointi on yleensä varsin subjektiivista, joten sen käyttöä arvosteluperusteena on käytettävä harkiten silloin, kun tavoitteiden saavuttamista voidaan luotettavasti arvioida tavanomaisin keinoin.

Jokaisen opintojakson opinnot arvioidaan ja arvostellaan. Hyväksytyistä suorituksista käytetään numeraalista asteikkoa 1 - 5 seuraavasti:

- 5 = kiitettävä
- 4 = hyvä
- 3 = hyvä
- 2 = tyydyttävä
- 1 = tyydyttävä.

Opintojakso voidaan erityisistä syistä arvostella myös asteikolla hyväksytty – hylätty.

S = tutkintoon sisältyvä, hyväksytysti suoritettu opintojakso

Opintojakson sisältö, oppimistavoitteet, arvosteluperusteet ja -asteikko päätetään opetussuunnitelmassa ja esitellään opintojakson alussa.

Opiskelijalle on varattava tilaisuus tutustua arvioituun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opintosuoritukseen. Suoritukset on säilytettävä kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta.

Pelastusopisto pitää rekisteriä opintosuorituksista Primus -opintohallintojärjestelmän (Wilma) avulla. Opintojakson vastuopettaja vie loppuarvostelutiedot Wilma-ohjelmaan neljän viikon kuluessa ko. jakson opintojen päättymisestä, minkä jälkeen opiskelijat pääsevät itse rekisteriin seuraamaan omia suorituksiaan. Opiskelijoilla on velvoite seurata opintojansa edistymistä.

Tutkintotodistukset sekä erotodistukset liitteineen säilytetään pysyvästi sähköisessä asiain- ja dokumenttien hallintajärjestelmässä (Acta).

7.3. Oikaisuvaatimus

Arviointiin tai hyväksilukupäätökseen tyytymätön opiskelija voi pyytää oikaisua arvioinnin suorittaneelta 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelija on saanut arvostelun tulokset ja arvosteluperusteiden soveltamisen tai hyväksilukupäätöksen perustelut tietoonsa. Oikaisuvaatimukseen on vastattava viimeistään 14 päivän kuluessa oikaisuvaatimuksen saapumisesta. Edelleen arviointiin tai hyväksilukupäätökseen tyytymätön opiskelija voi hakea oikaisua Pelastusopiston oikaisu- ja kurinpitolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä. (Laki Pelastusopistosta 2006/607, 37 ja 38 §.)